

Lietuva su JAV pasirašė memorandumą dėl bevizių santykių

M. Chertoff (kairėje) ir A. Brūzga.

Itembassyus.org nuotr.

Vilnius, kovo 18 d. (ELTA) – Memorandumu pirmadienį įtvirtinti Lietuvos ir Jungtinių Amerikos Valstijų ketinimai susitarti dėl JAV vizų panaikinimo Lietuvos piliečiams.

Lietuvos ambasadorius JAV Audrius Brūzga ir JAV Krašto saugumo departamento sekretorius Michael Chertoff Washington pasirašė Lietu-

vos ir JAV tarpusavio supratimo memorandumą dėl JAV vizų atsisakymo programos reikalavimų ir papildomų saugumo reikalavimų įgyvendinimo.

Po pasirašymo ceremonijos ambasadorius A. Brūzga pažymėjo, jog galimybė laisvai keliauti – svarbi laisvos visuomenės sąlyga. „Sunku būtų rasti geresnius partnerius strateginio

bendradarbiavimo klausimais negu Europa ir JAV, todėl mūsų žmonės turi išnaudoti visapusiškus tokios partnerystės teikiamus privalumus”, – teigė A. Brūzga.

Tarpusavio supratimo memorandumas – tai politinių ketinimų dokumentas, liudijantis abipusį pasiryžimą pradėti glaudų bendradarbiavimą, kad Lietuva kuo greičiau galėtų prisijungti prie JAV bevizio režimo programos.

Memorandumas patvirtina šalių pasirengimą sustiprinti teisėsaugos įstaigų bendradarbiavimą, siekiant padidinti readmisijos priemonių veiksmingumą, pagerinti oro uostų saugumo kontrolę, užtikrinti keitimąsi informacija apie pamestus asmenis dokumentus ir grėsmę visuomenės saugumui galinčius kelti asmenis. Bus siekiama sudaryti vieno-
das įvažiavimo sąlygas abiejų šalių piliečiams.

Šis memorandumas nėra sutartis, skelbianti bevizio režimo pradžią.

Nukelta į 6 psl.

Mažėja nedarbo lygis šalyje

Vilnius, kovo 18 d. (BNS) – Nedarbo lygis Lietuvoje 2007 metais buvo 4,3 proc., pranešė Statistikos departamentas, atlikęs gyventojų užimtumo tyrimą. Pernai šalyje buvo 69 tūkst. bedarbių – mažiausiai per pastaruosius penkerius metus.

2006 metais nedarbas šalyje siekė 5,6 proc., o aukščiausias nedarbo lygis buvo 2001 metais – 17,4 proc. Moterų ir vyrų nedarbas pernai buvo vienodas – 4,3 procento, jaunimo nedarbas – 8,2 proc. 2007-aisiais Lietuvoje dirbo 1,534 mln. gyventojų, arba 35 tūkst. daugiau nei 2006 metais. Darbo jėgos per metus padidėjo 14,8 tūkst. (0,9 proc.) iki 1,603 mln.

Didėja gyventojų užimtumas ir darbo jėgos aktyvumas: darbo jėgos (15–64 metų amžiaus žmonių) aktyvumo lygis pernai buvo 67,9 proc., o jų užimtumo lygis išaugo nuo 63,6 proc. iki 64,9 procento.

Toliau didėja pagyvenusių (55–64 metų amžiaus) gyventojų užimtumo lygis, kuris pernai išaugo iki 53,4 proc. (2006 metais – 49,6 proc.).

Daugiausia gyventojų 2007-aisiais dirbo pramonėje – 299 tūkst. (19,5 proc.) ir prekyboje – 262 tūkst. (17,1 proc.). Per metus sumažėjo asmenų, dirbančių žemės ūkyje, medžioklėje ir miškininkystėje – pernai čia dirbo 157 tūkst. (10,2 proc.) užimtųjų (2006 metais – 184 tūkst., arba 12,3 proc.).

NATO vadovas giria Lietuvos pastangas

Briuselis, kovo 18 d. (ELTA) – NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer rodo į Lietuvą, vadinamas jos pastangas pavyzdžiu, kaip maža šalis NATO misijoje Afganistane gali daug pasiekti.

„Lietuvos pastangos Afganistane yra pavyzdys kitoms šalims. Aš labiausiai Čagčarane ir mačiau, ko jie pa-

siekė. Todėl kitoms provincijų atkūrimo grupėms vadovaujančioms šalims sakau – jei Lietuva gali tai padaryti, kodėl negalit jūs? Lietuvos pavyzdį naudoju dažnai”, – Briuselyje Baltijos šalių žurnalistams sakė NATO vadovas. J. de Hoop Scheffer taip pat pažymėjo, kad pavyzdine tarnyba nuo Afganistano Goro provincijai vado-

vaujančių lietuvių neatsilieka ir šios šalies pietuose išikūrusio Lietuvos specialiųjų operacijų būrio kariai bei pridūrė, kad tai yra sektinas pavyzdys kai kurioms didesnėms NATO narėms.

Lietuva yra Afganistane veikiančių Tarptautinių saugumo paramos pajėgų (ISAF) dalis.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Visi keliai vedė į Čikagos skautų Kaziuko mugę (p. 2)
- Šiandien mes visi žydai ir rusai (p. 3)
- JAV LB pirmininkų ir draugijų vadovų suvažiavimas Buenos Aires (p. 4)
- Tikėjimas padeda augti (p. 5)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- California lietuvių istorija (2) (p. 9)
- Lietuvių operos spektaklio belaukiant (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.20 LT
1 EUR — 3.45 LT

Prekybos centrai nepaiso draudimo dirbti per šventes

Vilnius, kovo 18 d. (Delfi.lt) – Daugumai prekybos tinklų paskelbus, kad jie laužo susitarimą nedirbti pirmąją Velykų dieną (kovo 23 d.), Lietuvos vyskupų konfederacija (LVK) išplatino viešą pareiškimą, kuriame teigiama, kad „prekybos įmonių darbas Velykų sekmadienį yra nedermas”.

Vyskupai reiškia susirūpinimą, kad centrų darbuotojai negalės švęsti Velykų kartu su šeimos nariais, o turės plušėti darbe. „Jei konkurencinėje kovoje nepaisoma visuomenės darną ir jos narių dvasinę ramybę užtikrinančios skirties tarp darbo ir šventės, jei griaujami šeimos papročiai, jei tikintiesiems trukdoma laikytis religinių reikalavimų, galiausiai nukenčia visi”, – rašoma LVK pranešime.

Prekybos centrų darbą dvasininkai sieja su nepagarba visuomenei ir ragina prekybininkus dar apsigalvoti. O jei nebūtų nepritarimo iš prekybininkų pusės, raginama priimti politinius sprendimus, ribojant prekybą per Velykas.

„Maxima LT”, anksčiau skelbusi, jog nedirbs pirmąją Velykų dieną, pakeitė savo planus. Didžiausio konkurento pavyzdžiu žada pasekti ir kiti didieji prekybos centrai. Sprendimas prekiauti motyvuojamas tuo, kad susilaukta pirkėjų nepasitenkinimo dėl nedarbo švenčių dienomis.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-18-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Visi keliai vedė į Čikagos skautų Kaziuko mugę

s. fil. RITONĖ RUDAITIENĖ

Čikagos skautų Kaziuko mugė yra vienas iš trijų kasmetinių įvykių (kiti du – Bernelių mišios ir Velyknaktis), kurie sutraukia didžiausius skaičius tautiečių į Pasaulio lietuvių centrą, Lemont, IL. Tokius didelius, kad prisieina samdyti uniformuotus eismo tvarkytojus ir parūpinti susiekimą toliau pasistačiusiems savo automobilius. Suruošti mugę tokiai didelei masei žmonių, kai skautų ir jų vadovų gretos nebėra tokios tankios kaip prieš 50 metų, yra nepaprastai didelis uždavinys. Todėl reikia dėkoti ne tik skautams ir jų vadovams, bet ir skautų tėveliams, kurie su didele meile ir pasišventimu savo jaunimo skautiškąją veiklą įgali.

Šiemet Kaziuko mugėje „Aušros Vartų/Kernavės“ tunto skautės kvietė mugės dalyvius išbandyti savo laimę.

Čikagos skautų Kaziuko mugė prasidėjo 2008 m., kovo 9 d., 9 val. ryte su šv. Mišiom, kurias atnašavo kun. v.s. fil. Antanas Saulaitis, SJ, prel. Ignas Urbonas ir vyr. sk. Lukas Laniauskas, SJS. Skautai Mišiose dalyvavo uniformuoti ir su savo vėliavomis.

Mugės atidarymas vyko Jaunimo rūmų salėje. Komendantė t.n. g.v.v. Vaiva Rimeikaitė pakvietė ps. Aušrą Jasaitytę-Petry, „Aušros Vartų/Kernavės“ tuntininkę, atidaryti mugę, s.fil. Vytenis Kirvelaitis pristatė garbės svečius: v.s. fil. Romą Rupinską –

LSB Vyriausią skautininką, v.s. Dalią Trakienę – LSS Vyriausią skautininkę, v.s. fil. Leoną Maskaliūną – VF Tarybos pirmininką, Irena Vilimienę – Lemont LB pirmininkę, ps. fil. Aušrelę Sakalaitę – JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkę, Audronę Elvikienę – Maironio mokyklos direktorę, s. fil. Svajonę Kerelytę – Lemont Aukštesniosios mokyklos vedėją, Joną Vainių – Tautos Fondo Tarybos narį, Liną Gilį – PLC valdybos pirmininką, kun. Luką Laniauską, SJS. Visiems sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, mugė buvo atidaryta.

Šiais metais vėl stebino Čikagos skautų ir skaučių nagingumas ir išradingumas. Neįmanoma aprašyti visų rankų darbo grožybių, tai užimtų per daug vietos. Ant „Nerijos“ tunto prekystalio vėl puikavosi gražūs Velykiniai margučiai (Rūta Daukienė, Liudas Stankaitis, Jr. ir kt), lietuviškos lėlės (Genovaitė Treinienė), lydyto stiklo padėklai užkandžiams (Laura Lapinskienė), margaspalviai, medžiaginiai krepšiai ir krepšeliai (Dana Mikužienė), išdeginto medžio žvakidės, nuotraukos ir veidrodėlių rėmeliai (Virga Rimeika). Čia taip pat buvo didelis pasirinkimas margaspalvių verbų ir prieskonių sėklų savo darželyje užsiauginti.

„Aušros Vartų/Kernavės“ tunto skautės siūlė iš lino audinių pasiūtus krepšius, pagalvėles ir šventines prijuostas. Žavingai atrodė permatomo stiklo lėkštės, antroje pusėje aprauktos įvairių lino audinių raštais. Šiuos meniškus kūrinius pagamino „Žiezirbų“ ir „Sutemos“ vyr. skaučių būrelių sesės. Jūratė Vallee išdžiovinė moliuskus ir išpuošė juos tautiniais motyvais. Gražūs ir originalūs paukščiams nameliai! Vytis, juostinės, rankšluostinės, net grybavimui specialias lazdas pagamino Virgilijus Rukuiža, o prie namo durų padedamus kilimėlius su lietuviškais raštais ir užrašu „Labas“ sukūrė Dalia ir Martynas Trakiai.

„Lituanicos“ tunto skautų prekystalis šiais metais puošėsi dideliais kryžiais, rankšluostinėmis, inkilėliais, iš metalo ir granito pagamintais staigiančiais vilkais. Antanas Lingys

Jaunosios skautės šiemetinėje Kaziuko mugėje.

Indrės Tijūnėlienės nuotraukos

AŲA v.s. fil. **SIGITUI MIKNAIČIUI** mirus reiškiamo gilią užuojautą žmonai sesei Janinai, dukrai sesei Rūtai Ozers, anūkėms sesėms Julytei ir Carinai bei kitiems šeimos nariams.

„Aušros vartų/Kernavės“ tunto sesės

Dalia Goteikienė, Vanda Aleknienė ir Irena Putrienė prie saldumynų stalo.

sukūrė originalius aukso ir sidabro su gintaru bei nušlifuotais Lietuvos laukų akmenukais papuošalus. Emilijos Markulienės komplektai paruošti jau su žeme ir gėlių bei prieskonių sėklomis pranašavo artėjantį pavasarį...

Kaip visuomet, visu greičiu prekyba vyko Emilijos Platerytės, Čiurlionienės ir Daužvardienės vyr. skaučių ir skautininkių būrelio tradiciniame „Kazytės kampelyje“. Tik šį kartą jos buvo pačiame mugės centre – tiesiai prieš didžiulį salėn įėjimo duris. Ir kokių skanėstų ir akį viliojančių gėrybių ten nebūta!

Smarkiai veikė visų tuntų loterijos. Patiems mažiausiems – iki ketverių metų vaikučiams – pasižaisti buvo įrengtas Kiškių kampas. „Lituanicos“ tunto jūrų skautai buvo įrengę žaidimų stotis: periskopą – vyresniems ir ungurį – jaunesniems. Buvo galima išbandyti metimo laimę: centų, sviedinukų ir strėlių į lentoje sukabintus balionėlius. Vilkiukai siūlė scenoje pažaisti ledo ritulį. Dar buvo kibirėlių su sviedinukais ir „kvėpavimo dėžė“ – gan sudėtingas žaidimas. Geltonšlipsis skautai kvietė svečius į Bočių menę, kur buvo įrengtas Video žaidimų salonas. Prietrę skautai dideliame ekrane rodė puikų filmą – „Paslapčių ieškonė“, kurį su specialiai pritaikyta muzika pasigėrėtinai sukūrė prit. skautas Audrius Aleksiūnas. Apie šią įdomią išskylą Čikagos miesto centre ne labai seniai buvo rašyta „Skautybės kelias“ skyriuje.

Paukštytės sukūrė jų pačių nupieštų ir nuspaltintų įvairių pavasario gėlių darželį, kuriame prekiaavo savo rankų darbo papuošalais – karolių ir apyrankių vėrinėliais. Kas norėjo, galėjo pasigaminti savo kūrybos marionetes. Ūdrytės „augino“ žuvytes, kol jas „išgaudė“ susidomėję „žvejai“.

Nors Lietuvių Fondo salėje veikė puiki valgykla, o Maironio mokyklos užkandinėje lūžo saldumynais nukrauti stalai, nebuvo apsieita be greitai pagaminamo maisto (fast food) alėjos. Čia išsirikiavo įvairių tuntų skautai ir skautės su karštų medžioklinių dešrelių, „vaikščiojančių taco“, „plaukiojančių šaknų alum“ (root beer float) ir medvilninių saldainių (cotton candy) prekiavietėmis.

Visi atsilankiusieji į mugę galėjo atrasti visa, ko tik ieškojo ir norėjo. Iki pasimatymo Kaziuko mugėje ateinančiais metais!

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Piliečių Santalka: Toks elgesys nepateisinamas

Šių metų Kovo 11-tąją, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną, būrys jaunuolių surengė eitynes Vilniaus Gedimino prospektu. Jie nešė Lietuvos trispalves kartu su nacistiniais simboliais ir skandavo Vokietijos nacių neapykantos šūkį „Juden raus“ (žydai lauk), triukšmingai ragino susidoroti su kitų tautybių Lietuvos piliečiais. Šie jaunuoliai išniekino ir Kovo 11-osios idealus, ir už nepriklausomybę kovojusių žmonių atminimą, pažemino prieš 18 metų atkurtą Lietuvos valstybę, pamynė jos Konstituciją.

Pagrindinis mūsų valstybės įstatymas kaip nusikalstamą veiksmą įvardija tautinės neapykantos, prievartos ir diskriminacijos kurstymą. Deja, Lietuvos policijos pareigūnai, kurių tiesioginė pareiga ginti Konstitucijos nuostatas, nesikišo — nemėgino sustabdyti gėdingos eisenos, net neišpėjo jos dalyvių dėl kurstomos tautinės neapykantos.

Toks elgesys nepateisinamas. Piliečių Santalka kviečia Policijos generalinį komisarą Vizgirdą Telyčėną paaiškinti Lietuvos žmonėms: kodėl jo vadovaujami pareigūnai nevykdė Lietuvos Respublikos įstatymų? Kokių priemonių bus imtasi, kad tai nepasikartotų?

Nuo šio gėdingo įvykio prabėgo beveik savaitė, bet jo nepasmerkė nei valstybės, nei miesto pareigūnai, nei politinių partijų vadovai.

Mėginimas nutylėti šią įžūlią eisną, apsimesti, kad nieko neįvyko, yra nepateisinamas. Aiškinimas, kad šio įvykio viešas įvertinimas tik teiks reklamą jį organizavusiems asmenims, jų idėjoms, yra nekritiškas ir konformistiškas.

Neapykantos kurstymas yra bjaurus ir gėdingas visuomenės reiškinys, kurio nutylėti negalima. Tai, kaip visuomenė tvarkosi su šiuo reiškiniu, rodo jos brandą, jos požiūrį į save ir į savo narius. Visuomenė, toleruojanti blogį, yra pasmerkta kentėti jo padarinius — tai liudija praėjęs šimtmetis.

Piliečių Santalka smerkia neapykantos Lietuvos piliečiams kurstymą, laiko tai netoleruotinu blogiu, griauinančiu civilizuotą tautos ir valstybės bendrabūvį. 1990 metais skirtingos kilmės Lietuvos žmonės kartu atkūrė nepriklausomą valstybę — laisvų ir lygiateisių piliečių sąjungą. Atėjo metas priminti sau ir kitiems, už kokią Lietuvą kovota.

Sveikindama tuos, kurie jau pasmerkė fašistuojančio jaunimo elgesį, Piliečių Santalka kviečia viešai išsakyti savo poziciją Respublikos Prezidentą Valdą Adamkų, Ministrą pirmininką Gediminą Kirkilą, Seimo pirmininką Viktorą Muntianą, politinių partijų pirmininkus, Vilniaus merą Juozą Imbrasą.

Piliečių Santalkos Taryba

Šiandien mes visi žydai ir rusai

ROMAS SAKADOLSKIS

Kai 2006 m. rudenį pašlijus Tbilisi ir Maskvos santykiams, Kremlius ėmėsi keršto, sulaikydamas ir deportuodamas Rusijoje gyvenančius gruzinus, Maskvoje buvo matyti grupė rusų mokslo ir kultūros žmonių, prisisegusių ženkliukus „Aš esu gruzinas“. Tai buvo atsakas Kremliaus primityviai, neapykanta grįstai politikai, solidarumo su gruzinų tauta išraiška. Jų veiksmas priminė 1963 metus, kai Jungtinių Valstijų prezidentas John F. Kennedy Vakarų Berlyne paskelbė „Ich bin ein Berliner“. Tai buvo atsakas neapykantos sienai, dalijusiai miestą ir pasaulį, solidarumo su vokiečių tauta išraiška.

Kennedy žodžiai įsirežė į XX amžiaus istoriją, o Maskvos inteligentų veiksmas praėjo negirdomis. Tačiau inteligentai žinojo, kad dėl jų elgesio Vladimir Putin nekeis savo politikos. Ir Kennedy suprato, kad jo žodžiai nenugriaus Berlyno sienos. Tiek Kennedy, tiek Maskvos inteligentai veikė iš moralės imperatyvo — netolerancijos blogiui. Pasakydami „Ne“ blogiui, jie patikrino šią nuostatą savyje, ją sutvirtino. Pasitikrinimas buvo reikalingas jų pačių bendruomenėms.

Vilniuje Kovo 11-ąją, minint 18-sius Lietuvos nepriklausomybės metus, keli šimtai jaunuolių dalyvavo eitynėse Gedimino prospektu. Jie skandavo „Juden raus“ ir kitus tekstus, kuriuose niekinami žydai ir rusai, grasinama su jais susidoroti. Na ir kas, jei keli šimtai fašistuojančių jaunuolių parodė neapykantą ar iš bukumo, ar iš menkystės, ar inspiruoti iš šalies? Kam jų kvailystes sureikšminti? Kam juos reklamuoti?

Todėl, kad šitie fašistuojantys

jaunuoliai liejo neapykantą ant mūsų piliečių, jiems grasino. Todėl, kad jie pamynė Lietuvos Konstituciją. Todėl, kad žodžio laisvę jie pavertė grimasa.

Tai nebuvo blogas skonis. Tai buvo išpuolis. kažkas negera valstybėje, kai tautinę bei religinę neapykantą triukšmingai reiškiantys jaunuoliai gali nekliudomai, policijai pasyviai stebint, pereiti sostinės pagrindinę gatvę. kažkas negerai valstybėje, kai po tokio išpuolio tytyro neįjauki tyla sostinėje, valstybės politinėje valdžioje.

Atkuriamasis Seimas, kurio gretose buvo ir žydų, ir rusų, grąžino valstybingumą Lietuvai, kurioje gerbiamos visų jos piliečių teisės. Būtent už tokią Lietuvą aukojosi Medininkų vyrai ir Sausio 13-osios gynėjai. Tokiai Lietuvai masino žmonės Sąjūdis, kurio įsikūrimo 20-metį netrukus švęsime. Tai buvo Lietuvos Atgimimo, atvedusio mus į laisvę, esmė. Šiandien metas prisiminti, už kokią Lietuvą anuomet kovota... ir patikrinti savyje moralės imperatyvą — netoleranciją blogiui. To reikia mūsų pačių bendruomenei, mums patiems.

Praėjusį šimtmetį Lietuva pergyveno komunizmą ir nacizmą. Vieno galiausiai atsikratėme po 50 okupacijos metų, nors tebesigydomė nuo jo palikimo. Antrojo apraiškas savo visuomenėje per ilgai neigėme. Neįjau vėl leisime jį skatinti? Būtent tai darome savo tyla, vaidindami, tarsi nieko neįvyko. Įvyko. Kovo 11-ąją buvo surengtas išpuolis prieš Lietuvos piliečius mūsų valstybės sostinėje. Valstybės priedermė yra ginti savo piliečius. O valstybė tai mes, jos žmonės.

Tad šiandien mes visi galime būti žydai ir rusai. Jeigu ne mes, tai kas? Jeigu ne šiandien, tai kada?

Bernardinai.lt

KITU ŽVILGSNIU

Vytautas V. Landsbergis (kino režisierius)

PRIEŠVELYKINIAI TRUPINĖLIAI

I

„Reikia džiaugtis viskuo. Pasižiūrėkime aplinkui — kaip tobulai Aukščiausias sutvarkė pasaulį! O kodėl esame nelaimingi? Kaupiame, tempiame į namus po šapą, naktimis sunkiai vartomės, pavydėdami kaimynui: gal jis daugiau turi, drebame, kad nepavogtų. Koks tai gyvenimas, jei žmogus pavirsta savo turto prižiūrėtoju, sarginiu šunimi“, — kažkada į Salantus atvykusiai žurnalistei pasakė akmenorius Vilius Orvidas. Ir pridūrė: „Aš nesuprantu, kas Dievui nenormalu būtų. Kur yra apačia, kur viršus, — aš nežinau“.

II

Į kiekvieną reiškinį galima žvelgti dvejopai, trejopai ir t. t. Į skustagalvių eitynes Kovo 11-osios proga — taip pat.

Tai tarsi metastazė. Galima spėti, kad stadija ankstyva, taigi gydymas dar įmanomas. Tad labai gerai, kad tos eitynės įvyko, kad sužinojome apie ligą, pamatėme ją. Belieka pasirinkti priemones — chemoterapiją, operaciją ar pan.

Sprendžiant iš politikų (visuomenės daktarų) reakcijos — jie ligos nepastebėjo. Daktarai nepastabūs, užsiėmę kitais rūpesčiais... Tad vargu ar gydys. Tai irgi neblogas ženklas — geriau žinoti apie jų poziciją (pozicijos neturėjimą), negu nežinoti.

Po Pauliko padarytos avarijos net dvi kėdės nuvirto, dabar nė vienos...

III

Paliekantieji Lietuvą sako, kad lietuviai nedraugiški, pikti, todėl čia sunku gyventi. Kada ir kodėl tūlas individas ima nekęsti kitų, savo ben-

drapiliečių?

Kiekvienas žmogus yra savitas, unikalus, ir to unikalumo dėka jis yra dieviškas. Tik tada jis gali kurti ir jaustis visaverčiu. Bet jeigu kas nors jį dvasiškai išprievartauja, tyčiodamasis iš jo kitoniškumo — jis tampa toks pats piktas ir nykus, kaip visi likusieji beveidžiai, bevardžiai bandažmogiai. Ir pats pradeda tyčiotis iš kitų, nes jam liūdna. Tokie dėsniai gamtoj. Nieko nepadarysi, kaip sakydavo a. a. K.Vonnegut.

Lietuvoje šis dėsnis ypač ryškus. Esame pasityčiojimų tauta — pradedant R. Valatkos komentarais ir baigiant Seimo nariais, kurie gamtosaugininkus apšaukia stribais.

Beje, kai Jakavonis ką nors pavadina stribu, jis truputėlį išsiduoda. Yra dar toks vienas nesmagus dėsnis gamtoj, aprašytas Toltekų taisyklėse: „Jei kas nors apie tave sako ką nors negražaus, nepriimk to asmeniškai. Šnekantysis viso labo pasako apie save.“

IV

Virtualiojoje internetinėje erdvėje atsirado smagus tekstelis — Aurimo Gudo išrinkti žodžiai iš vieno tautinio laikraščio antraščių:

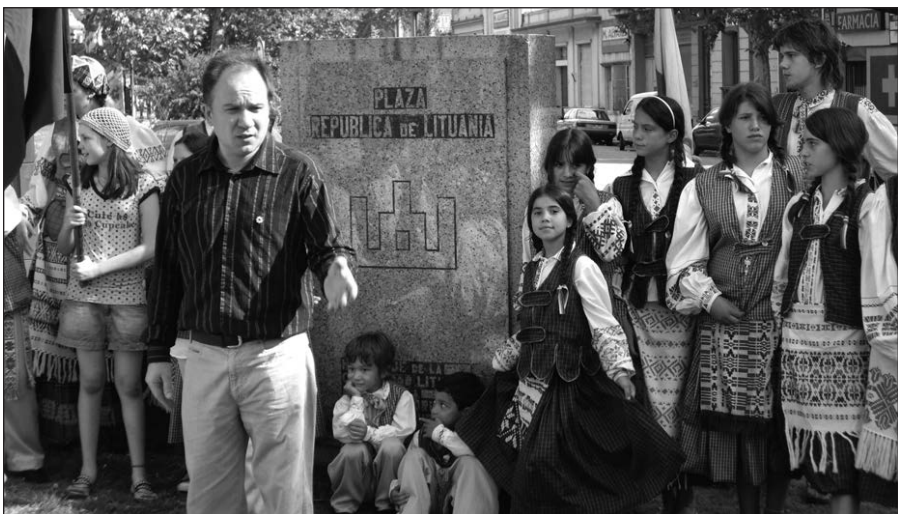
Užmušė, vagiųjų, paklydėlių, bauda, nepatenkinti, grasina, pralaimėjo, audrą, mosuoja, kuokomis, pagrobtas, siautėjo, slėpė, vagių slėptuvės, bėglys, antrankiais, vagiųjų, kova, žudiko, plėšikų, liga, pasaly, kovų, kivirčo, abejonės, nepagailėjo, nušovė, išpuolis, parbloškęs skandalas, prostitutė, pedofilas, mirties, drama, rūkaliai, cigarečių, bankroto byla, loterijų, dūris, įtampa, žūtbutiniai mūšiai, ginklas, šūviai, pinigų, įkarštyje, šaukimas, girtas, pražudė, ligoninėje, lavoną be galvos, susidūrė, byla, įlėkė, užpulti. („Lietuvos rytas“ 2008 03 14. Nr. 5224).

Vasario 16-osios gimnazijos mokiniai koncertuoja pagrindiniame Vokietijos Nepriklausomybės šventės minėjime vasario 23 d. Hiutenfelde, Vokietijoje.

Marytės Dambriūnaitės-Šmitienės nuotr.

JAV LB pirmininkų ir draugijų vadovų suvažiavimas Buenos Aires

Urugvajaus LB pirm. Robertas Ibarra kalba prie paminklo Lietuvos Respublikos aikštėje Montevideo.

Brazilijos LB pirm. J. Prokopas, „Lietuvos aidų“ radijo vedėjas ir PLJS valdybos narys Juan Ignacio Kalvelis; LR konsulas Argentinoje Algimantas Rastauskas; Urugvajaus LB valdybos narė Alondra Sivickis; meras dr. R. Ivoškus; PLB pirm. R. Narušienė; prel E. Putrimas; ALOST (Argentinos Lietuvių organizacijų sąjungos tarybos) pirm. Fernando Daratėnas.

Montevideo lietuvių tautinių šokių grupė „Atžalynas“ šoka prie lietuvių parapijos po naujo kryžiaus pašventinimo.

Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenių pirmininkų ir draugijų vadovų suvažiavimo dalyviai Buenos Airėse 2008 m. vasario 29 d. – kovo 2 d.

2008 m. vasario 29 – kovo 2 dienomis Buenos Aires mieste, Argentinoje vyko Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenių pirmininkų ir draugijų vadovų suvažiavimas.

Pirmąją suvažiavimo dieną renginys vyko LR ambasados Argentinoje patalpose. Tarp daugelio atstovų suvažiavime dalyvavo, sveikinimo bei įžangines kalbas pasakė Laura Tupe, Lietuvos Respublikos laikinoji patikėtinė Argentinoje, Brazilijoje, Kolumbijoje, Urugvajuje, Venesueloje, Čilėje ir Ekvadore. Pirmąją suvažiavimo dieną buvo skaityti pranešimai apie emigracijos ir reemigracijos padėtį, diskutuota kitais klausimais. Pristatytas Migracijos informacijos centras ir jo veikla Lietuvoje. Kalbėta apie grįžtančius į Lietuvą su šeimos nariais, esančiais ne Lietuvos Respublikos piliečiais. Šiuos klausimus pristatė ir pranešimus skaitė Audra Sipavičienė, Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro atstovė, bei Antanas Turčinai, Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Užsieniečių skyriaus vedėjas. Baigiantis pirmajai suvažiavimo dienai dalyviams buvo parodytas Tarptautinės migracijos organizacijos dokumentinis filmas „Namuose vieni“.

Antrąją suvažiavimo dieną suvažiavimo dalyviai rinkosi San Martin miesto savivaldybės patalpose. Susirinkimas prasidėjo įžanginėmis kalbomis ir sveikinimais. Susirinkusius pasveikino prel. Edmundas Putrimas, PLB Sielovados ir Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas; dr. Ričardas Ivoškus, San Martin miesto meras; PLB pirmininkė Regina Narušienė; ALOST pirmininkas Fernando Daratėnas; ALJS pirmininkas Danielius Deveikis; PLJS pirmininko Stasio Kuliavo sveikinimą perskaitė PLJS valdybos narys Juan Ignacio Kalvelis.

Šią dieną visas dėmesys buvo skiriamas Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenių situacijai aptarti. Pranešimuose buvo nagrinėjamos temos apie lietuviškąjį tapatumą Pietų Amerikoje. Aptartas ypatingai svarbus lietuvių katalikiškų parapijų Pietų Amerikoje vaidmuo praeityje ir dabartyje. Suvažiavime buvo pristatyti „Nemuno“ lietuvių kultūros draugijos 100 m. sukakties šventinio paminėjimo planai. Kalbėta apie kuo platesnį bendravimą ir bendradarbiavimą tarp veikiančių įvairių lietuviškų organizacijų, pasitelkiant interneto galimybes, dalintasi bendravimo ir vadovavimo įgūdžiais. Aptarti ir pristatyti rengiamo PLJ Kongreso ruošos planai. Baigiantis šiai suvažiavimo dienai Migracijos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Pilietybės reikalų skyriaus vedėja Daiva Vežikauskaitė aptarė užsienyje gyvenančių lietuvių pilietybės ir dvigubos pilietybės klausimus.

Trečiąją suvažiavimo dieną Buenos Aires Aušros Vartų parapijos salėje vyko rengiamo projekto „Tarpkultūrinio dialogo stiprinimas, skatinant Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenes skaityti lietuviškas knygas ispanų–lietuvių kalbomis“ pristatymas. Apie šį projektą kalbėjo viešnia iš Lietuvos, Viešosios įstaigos „Dikės labirintas“ rengiamo projekto vadovė

Rimantė Sakalauskienė. Po to vyko diskusijos, pasisakymai. Aptarta suvažiavimo rezoliucija ir pristatyti ateities veiklos planai.

Suvažiavimo pabaigoje Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, kurioms vadovavo prel. Edmundas Putrimas ir kun. Augustinas Steigvilas, MIC. Taip pat vyko Kovo 11-osios minėjimas.

Suvažiavimo organizatoriai nuoširdžiai dėkoja LR ambasadai Argentinoje, San Martin miesto merui dr. Ivoškui, A. Dulkei, ALOST, Argentinos jaunimo sąjungai, Amerikos Lietuvių fondui ir PLB valdybai, padėjusiems surengti Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenių pirmininkų ir draugijų vadovų suvažiavimą.

Suvažiavimo metu buvo išsakytas siekis dėl glaudesnio ir veiksmingesnio bendradarbiavimo tarp įvairių bendruomenių pasinaudojant interneto teikiamomis galimybėmis. Labai svarbus dėmesys tenka lietuvių kalbos sklaidai, žinių gilinimui, lietuvių kalbos mokymuisi, internetinio tinklo parengimui, kurio dėka būtų keičiamasi įvairia informacija ir mokomasi lietuvių kalbos, įsijungiami į rengiamus kalbos tobulinimosi projektus. Siekti, kad būtų įsteigtos kilmuojamosios bibliotekėlės lietuvių bendruomenėse.

Priminta ir paraginta kuo aktyviau dalyvauti visuose Jubiliejiniuose renginiuose, kurie vyksta ir vyks Lietuvoje, minint Šiluvos 400 metų apsiųreikimo sukaktį, Lietuvos Tūkstantmečio minėjimuose.

Suvažiavimo dalyviai kreipėsi į PLB, Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus valdybas toliau remti Pietų Amerikos lietuvių suvažiavimus.

Visos Pietų Amerikos lietuvių jaunimo sąjungos pakviestos bendradarbiauti ir prisidėti rengiant PLJ Kongresą, kuris vyks 2009 m. gruodžio mėn. – 2010 m. sausio mėn. Kolumbijos, Venesuelos Lietuvių Bendruomenės ir ypatingai ten gyvenantis lietuvių jaunimas kviečiamas kuo aktyviau įsijungti į Pietų Amerikos lietuvių veiklą.

Suprasdami dvigubos pilietybės svarbą, kaip būtinybę lietuviškam tapatumui išsivijoje išsaugoti, puoselėti aktyvią veiklą, suvažiavimo dalyviai nutaria kreiptis į atitinkamas Lietuvos įstaigas.

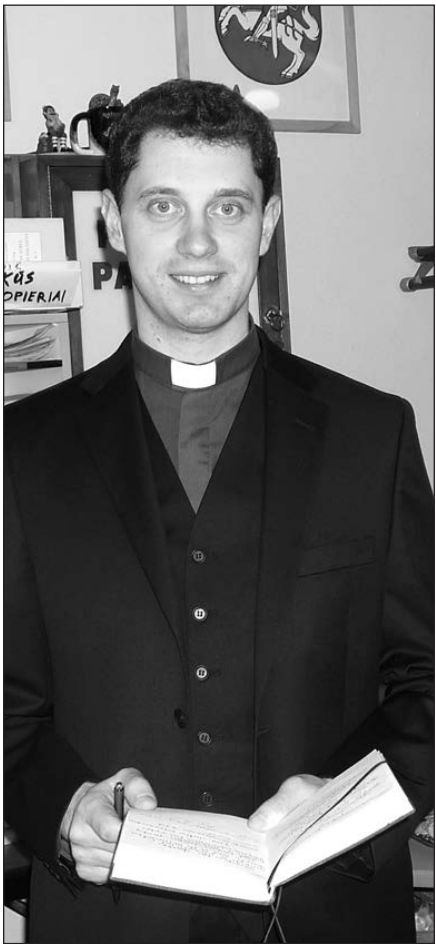
2008 m. vasario 29 – kovo 2 d., Buenos Aires mieste, Argentinoje vykusio Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių pirmininkų ir draugijos vadovų suvažiavimo priimtoje rezoliucijoje apgailestaujama dėl Lietuvos Respublikos Konstitucinio teismo priimto sprendimo dėl Pilietybės įstatymo išaiškinimo. Primenama, kad užsienio lietuviai visuomet saugojo pilietybę kaip savo prigimtine teisę. Dar kartą kreiptasi į Lietuvos Seimą raginant priimti aiškų, suprantamą ir visame pasaulyje gyvenančių lietuvių, jų vaikų ir anūkų tautiškumą saugojančią pilietybės įstatymą.

prel. Edmundas Putrimas
PLB Sielovados ir
Pietų Amerikos reikalų
komisijos pirmininkas

Tikėjimas padeda augti

LORETA TIMUKIENĖ

Kovo pradžioje Čikagoje lankėsi Vilniaus arkikatedros bazilikos administratorius ir Vilniaus arkivyskupijos kancleris **kunigas Ričardas Doveika**. Tikintiesiems susitikimai su kunigu paliko neišdildomą įspūdį, nes tai – be galo šiltas, nuoširdus, lengvai bendraujantis žmogus. Su kun. Ričardu Doveika kalbėjome apie žmogaus, šeimos vertę, meilės sampratą, gyvenimo prasmę.

Kunigas Ričardas Doveika
Laimos Apanavičienės nuotr.

Bažnyčia kviečia mus apsidairyti

Dvasininko pašaukimas – būti tarp žmonių, skleisti tarp jų tikėjimo šviesą. Dabar tam yra ypatinga proga – Gavėnia, kai esame kviečiami stabtelėti ir apmąstyti, suvokti bei pripažinti savo žmogiškosios prigimties trapumą ir pažeidžiamumą, nes vieni patys esame silpni ir bejėgiai, o su Dievu – stiprūs ir galingi. Pripažindami, kad buvome klydę, atgau name tai, ką buvome praradę. Tad pasistenkime pasinaudoti susitaikymo dienomis – gavėnia. Tai laikas, kai bažnyčia kviečia mus apsidairyti, atsitokėti. Ir jeigu atrodys, kad mums nesiseka, kad nesugebame, kad neturime jėgų, kad viskas beprasmiška, prisiminkime savo tikėjimą, kuris padės atgauti vidinę ramybę ir viltį.

Šie metai mums dovana gražių jubiliejų. Visi lietuviai rengiasi paminėti Šiluvos Mergelės Marijos apsi reiškimo 400 metines. Aš manau, kad tai turėtų būti puiki proga susirinkus pakalbėti apie tai, kas iš tiesų rūpi ar turėtų rūpėti visiems lietuviams. Ši data – puiki proga tai padaryti. Nereikia pamiršti, kad Lietuva yra pažymėta ypatingu ženklu – ji dažnai vadinama Marijos žeme. Turėtume susimąstyti, kaip kiekvienas iš mūsų priimame šią ypatingą Dievo dovaną. Šiemet su kanka 550 metų nuo Šv. Kazimiero gimimo. Yra puiki proga pasidžiaugti jo šventumu ir tarnystę žmonėms.

Turime jaustis esantys reikalingi

Neramina tai, kad mūsų valstybėje nėra vertinamas žmogus, valdžia bando ugdyti nepasitikėjimą savimi. Mes nemokame didžiuliotis savimi, savo valstybe.

Žmogus turi jaustis esąs reikalingas, nesvarbu, kokio jis yra amžiaus ar kokią socialinę padėtį užima visuomenėje. Patikėkite manimi, džiugu matyti, kokie laimingi pasijunta žmonės, pajutę savo tikrą žmogišką vertę. Vienas iš pavyzdžių – močiutėms leista padėti pereiti gatvę mokinukams, grįžtantiems iš mokyklos namo. Su koku džiaugsmu ir pasididžiavimu jos atlieka šį darbą. Rodos, tereikia tiek nedaug. O dažnai seni ar neįgalūs žmonės „nurašomi“, nesusimąstant apie krikščionišką moralę. Sveiku protu nesuvokiama, kodėl Marijos žemėje tiek daug beglobių, vaikų namuose paliktų vaikų. Juk dabar – ne karo ar bado metai, duonos ir drabužių užtenka, bet pasigendame artimo meilės.

Tikėjimas padeda žmogui augti

Šių dienų užsiėmęs pasaulis – skubantis, nespėjantis, kupinas įtampų, karų, teroro ir baimės. Jis šiaudien nusigręžęs nuo daugelio vertybių, praradęs šventumo, paprastumo, gebėjimo nusižeminti, pasilenkti prie silpnosios prasmę. Vyrauja jėgos ir smurto samprata, stipresniojo valdžia ir egoizmo kelias. Gėris, atleidimas, susitaikymas, broliškumas dažniausiai lieka tik šalia. Tokiame pasaulyje be galo svarbus yra tikėjimas, atgaila, viltis, meilė.

Jaunimas grįžta prie tikėjimo. Jauni žmonės, pamatę alkoholio ar narkotikų liūnan įpuolusius savo bendraamžius, supranta, kad toks kelias niekur neveda. Jie kaip alternatyvą renkasi tikėjimą ir dažniausiai nenusivilia savo pasirinkimu.

Deja, tenka apgailestauti, kad mažai jaunų žmonių renkasi kunigo kelią. Tai parodo kintantį mūsų požiūrį į tikėjimą. Aš tikiuosi, kad iš dabartinės jaunimo kartos atsiras vis daugiau jaunų žmonių, pasirinkusių kunigystę. Vilties teikia tai, kad į bažnyčią susirenka vis daugiau jaunimo. Jie, ateidami į bažnyčią, auga savo tikėjimu, bręsta.

Su dideliu apgailestavimu turiu pasakyti, kad šiandien švietimas išgyvena sunkią krizę. Mokytojų skurdas ir jų autoriteto nepaisymas skaudžiai atsiliepia jaunimo ugdymui. Mokyklose dėstoma ir tykyba. Kaip ir kiekvieno kito mokyklinio dalyko, taip ir tykybos pamokų tikslas yra teikti bendrąjį supratimą apie tikėjimą, kiek įmanoma paskatinant į šį tikėjimą gilintis bei jį pamilti. Tačiau išugdyti gilų tikėjimą, išmokyti melstis ir parengti sakramentams nebažnytinėje aplinkoje ir nebažnytinėje bendruomenėje yra labai sudėtinga. Tikinčiųjų bendruomenės nariais tampame per Krikštą, tačiau sąmoningai ir visapusiškai joje dalyvauti pradedame priėmę dar du sakramentus – išpažintį ir šv. Komuniją – ir dalyvaudami katalikų bendruomenės gyvenime. Žmogus turi pasijusti esąs tos bendruomenės dalimi. Tada jam bus lengviau tęsti savo dvasinę kelionę.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

KELI PATIKSLINIMAI DĖL LOS ANGELES LB REIKALŲ

1. Los Angeles apylinkės Lietuvos Bendruomenės (LA LB) vykusiame metiniame posėdyje dalyvusių JAV LB Tarybos pirmininkės Danguolės Navickienės ir JAV LB Tarybos nario Rimtauto Marcinkevičiaus teigimu, JAV LB Krašto Valdyba priėmė mano atsistatydinimą iš LA LB pirmininko pareigų prieš apylinkės metinį posėdį – vasario 10 d. Dėl to, jų nuomone, posėdžiui turėjo pirmininkauti kas kitas. Abu jie prieš posėdį man pasakė turį Krašto Valdybos pirmininko Vytauto Maciūno laišką, patvirtinantį šį faktą. Tačiau, kai paprašiau tą laišką pamatyti, dr. Marcinkevičius pasakė, kad laišką esą turi Navickienė, o Navickienė pasakė, kad jį ji „pamiršo“ atsinešti.

Tokio laiško lig šiol nemačiau ir apie tokį nutarimą man niekas oficialiai nepranešė. Atvirkščiai, likus mažiau nei savaitei iki posėdžio, man Navickienė tvirtino kaip tik priešingai. Pateikiu citatą iš jos 2008 m. vasario 4 d. rašto el. laiško: „Pasitariau su Vytu Maciūnu ir nutarėme, kad bus daug sklandesnis valdžios perdavimas, jei jis įvyks normalia, o ne pagreitinata tvarka.”

JAV LB statutas nurodo, kad

metiniam apylinkės posėdžiui vadovauja apylinkės valdybos pirmininkas.

2. Kelias valandas trukusio posėdžio metu laiko ir progų diskusijoms buvo apstu. Visiems, norintiems pasisakyti, įskaitant Navickienę, buvo suteiktos galimybės. Posėdis praėjo ramiai ir korektiškai.

3. Posėdžio metu niekas nerekalavo balsuoti dėl mano pašalinimo iš kokių nors pareigų. Dr. Marcinkevičius pasiūlė įtraukti į darbotvarkę diskusijas dėl mano „atšaukimo iš Los Angeles-Kauno Sister Cities vadovybės” klausimo. Pasibaigus diskusijoms nei dr. Marcinkevičius, nei kiti posėdžio dalyviai nesiūlė dėl šio klausimo balsuoti. Posėdžio dalyvius informavau apie ligšiolines pastangas sudaryti ir įregistruoti Sister Cities komitetą. Posėdžio dalyviai sutiko, kad šį darbą turėčiau tęsti ir atmetė kitą dr. Marcinkevičiaus siūlymą mėginti komitetą sudaryti posėdžio metu. Aš sutikau Lietuvos Bendruomenę informuoti apie savo darbą ir pastangas, kaip iki šiol buvo savaime suprantama.

Darius Udrys
Los Angeles, CA

„DRAUGO” SIUNTOS NEPASTOVIAI GREITOS!

„Draugo” administracija skaitytojų prašė užpildyti lentelę, nurodant, kokiomis dienomis per visą vasario mėnesį buvo gautos dienraščio laidos. Jau surašiau savo pastebėjimus.

Vidutiniškai, „Draugas” į Lansing, MI, 260 mylias keliavo 5.0 dienas. Tai neatrodo taip blogai. Dar geriau atrodo pažiūrėjus į greitesnio pristatymo duomenis. Dvi dienas „Draugas” buvo gautas jau kitą dieną. Trys laidos buvo gautos per dvi dienas, o dar kitos penkios laidos gautos per tris dienas! Tai sako, kad JAV Pašto tarnyba gali dienraštį greitai pristatyti.

Ilgiausiai keliavo vasario 26 d. „Draugas” – net 15 dienų. Po vieną numerį keliavo 12, 10, 9, 8 ir 6 dienas. Vieną dieną – vasario 19 d. – buvo gauti net keturi numeriai (vasario 13-16 d.) Nuo vasario 29 iki kovo 11 d. negavome nė vieno numerio. Žodžiu, patirta tikra įvairovė. Pradinė išvada, JAV Pašto tarnyba turi išdirbtą procesą, kuriuo sekant dienraštis gali būti pristatomas gana greitai. Taip pat aišku, kad nuo tos tvarkos gana dažnai nukrypstama ir skaitytojais yra be reikalo, bet pastoviai erzunami.

Romualdas Kriaučiūnas
Lansing, MI

DAUGIAU APIE DAINĄ ČARAUSKAS

Perskaičiau įdomų aprašymą („Draugas”, 2008 m. vasario 8 d.) „D. Čaruskas: Tapti kareive buvo lengva.” Ten rašoma, kad pirmojo laipsnio seržantei Dainai Čaruskas, namo grįžusiai iš Afganistano šios praejusių Kalėdų šventės buvo ypač jaudinančios. JAV kariuomenėje jau 12 metų tarnaujančiai Dainai tapti kareive buvo lengva. Jos tėvas tarnavo Vietnamo kare, o užaugusi Daina tapo kareive, norėdama tarnauti savo šaliai.

Straipsnyje įdomiai aprašyta Dainos patirtis Afganistane, o prieš tai Kosove ir Irake bei jos žvilgsnis į

vietinių žmonių gyvenimą iš arčiau.

Beje, šiame aprašyme pasigedau keleto bruožų apie pačią Dainą ir jos šeimą. Paminėsiu, ką žinau. Daina Čaruskaitė (Čaruskas) gimė ir augo Čikagoje, Dalios Damijonaitytės ir Jono Čaraskų šeimoje. Ji lankė Čikagos lituanistinę mokyklą, šoko „Grandies” tautinių šokių grupėje, buvo ateitininkė. Manau, kad šios kelios žinutės apie Dainą būtų buvusios įdomios ir „Draugo” dienraščio skaitytojams.

Aldona Kaminskienė
Orland Park, IL

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo” redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Sėdi: Marju Rink-Abel (Estonian American National Council/JBANC), Michael Sawkiw (Ukrainian Congress Committee of America), Randy Scheunemann (Sen. McCain campaign), Stephen Biegun (Sen. McCain campaign), Dorin Gabriel Ivanescu (Congress of Romanian Americans). Stovi: Aaron Manaigo (Sen. McCain campaign), Radi Slavoff (Bulgarian Institute for Research and Analysis), Georgina Slavoff (Bulgarian Institute for Research and Analysis), Stephanie Urban (Lithuanian American Community), Barbara Andersen (Polish American Congress), Ramūnas Kondratas (Lithuanian American Council/JBANC), Bianka Dodov (Armenian Assembly of America), Maka Gabelia (Georgian Association in the USA), Karl Altai (JBANC), Armand Scala (Congress of Romanian Americans).

JBANC nuotr.

Centrinės ir Rytų Europos koalicija susitiko su senatoriaus John McCain saugumo patarėjais

Washington, DC, kovo 18 d. (JBANC ir „Draugo“ inf.) – kovo 13 d. Centrinės ir Rytų Europos Koalicija (The Central and East European Coalition (CEEC)), vienijanti 19 nacionalinių organizacijų ir atstovaujanti daugiau nei 22 milijonams amerikiečių, diskutavo politikos klausimais su kandidato į prezidentus, senatoriaus John McCain patarėjais: Užsienio politikos ir nacionalinio saugumo direktoriumi Randy Scheunemann ir Stephen Biegun. Senatoriaus McCain nacionalinės koalicijos direktorius Aaron Manaigo taip pat dalyvavo susitikime.

Susitikimas pradėtas abiejų patarėjų pastebėjimais, susitelkiant ties senatoriaus McCain daugiau nei 20 metų patirtimi užsienio politikos srityje ir jo parama naujosioms demokratijoms Europoje. McCain palaiko šalį, kurios stengiasi sumažinti Rusijos valdžios įtaką joms. Senatorius tiki, kad Vakarams reikia labiau stengtis pasipriešinti Maskvai, kad ši laikytųsi savo įsipareigojimų, tuo pačiu tęsiant darbą su ja srityse, kurios tiek Vakarams, tiek Maskvai yra svarbios. Jis taip pat palaiko transatlantinių ryšių sustiprinimą tam, kad arši Rusijos politika būtų pristabdyta. Mc-

Cain taip pat galvoja apie naujos Demokratų Lygos kūrimą. Ši lyga suvienytų šalis, kurios dalijasi tomis pačiomis vertybėmis, taip pat ši lyga galėtų pasitarnauti ten, kur Jungtinės Tautos nėra veiksmingos, iš dalies dėl nedemokratinė šalių laikysenos.

Pokalbis su patarėjais susitelkė ties pagrindinėmis CEEC domėjimosi sritimis, įskaitant Rusijos veiksmus regione, energijos saugumą ir jos šaltinių įvairinimą, NATO plėtrą, raketinį skydą ir vizų atsisakymo programą. McCain remia NATO plėtrą ir yra įsitikinęs, kad pauzė šioje plėtroje galėtų būti itin žalinga visam plėti-

muisi. Scheunemann išsakė McCain susirūpinimą dėl Rusijos energetikos politikos ir dėl to daromo spaudimo kitoms šalims. McCain pritaria, kad Europoje turi būti vystoma viena energijos politika, kad būtų pasipriešinta Rusijos monopolui.

Būdamas prezidentu, McCain sieks toliau dislokuoti raketinį skydą Rytų Europoje, Scheunemann išsakė McCain paramą dėl neseniai pasirašytų sutarčių tarp JAV ir Čekijos Respublikos, Estijos bei Latvijos dėl vizų atsisakymo programos, nepaisant Europos Sąjungos prieštaravimo.

Lietuva su JAV pasirašė memoradumą dėl bevizių santykių

Atkelta iš 1 psl. Memorandumo pa-sirašymas yra tik pirmas, bet labai svarbus žingsnis. Nė vienos šalies, įskaitant ir Lietuvos, pasirašytame memorandume su JAV nėra nurodyta konkreti JAV vizų panaikinimo data.

Balandžio mėnesį į Vilnių ketina atvykti JAV Krašto saugumo departamento specialistų delegacija. Šio vizito metu tikimasi susitarti dėl konkrečių memorandume išvardytų principų įgyvendinimo būdų ir sąlygų, siekiant bevizio režimo su JAV.

Kartu su Lietuva memorandumus pasirašė Slovakija ir Vengrija. Memoradumą jau yra pasirašiusios Čekija, Estija ir Latvija.

Užsienio reikalų ministerijos (URM) sekretorius Laimonas Talat-Kelpša teigė, jog pasirašant memorandumą žengtas svarbus žingsnis į priekį stiprinant strategiškai svarbų tarpatlantinį ryšį. „Jungtinės Valstijos šiandien yra viena svarbiausių pasaulio valstybių ir poreikis turėti su ja ne tik politinį dialogą, bet ir tiesio-

ginius žmonių ryšius yra natūralus“, – sakė L. Talat-Kelpša.

URM atstovas teigė, jog norint įtvirtinti bevizių režimą su JAV dabar tereikia Lietuvos piliečių sąmoningumo, jų sugebėjimo nepažeisti tvarkos, pagal kurią JAV priima. Jei daugiau nei 7 proc. prašymų gauti vizą bus atmetami, negalėsime dalyvauti bevizėje programoje. Lietuvos atmetimo procentas šiuo metu tarp 10 ir 13.

Kaip vieną iš pavyzdžių, kada atmetamas prašymas, L. Talat-Kelpša įvardino nustatytų režimų pažeidimus. „JAV priima turizmo tikslais nustatytam laikui, o Lietuvos pilietis nusprendžia, kad nori pasilikti ilgiau arba įsidarbinti, natūralu, kad kitą kartą, kai kreipsis vizos, jam bus at-sakyta“, – sakė L. Talat-Kelpša. URM sekretorius džiaugėsi, jog pastaruoju metu tokių atvejų skaičius žymiai mažėjo. L. Talat-Kelpša pabrėžė, jog Lietuvos, kaip valstybės, tikslas – sudaryti piliečiams galimybes keliauti.

Europos Parlamentas pasmerkė žmogaus teisių pažeidimus Rusijoje

Vilnius, kovo 18 d. (Balsas.lt) – Europos Parlamentas priimtoje rezoliucijoje pasmerkė jėgos panaudojimą prieš taikius demonstrantus Maskvoje šių metų kovo 3 d. Deputatai paragino Rusijos valdžią paleisti sulaukytus opozicijos veikėjus ir gerbti žmogaus teises. Kartu EP išreiškė viltį, kad naujasis Rusijos prezidentas užtikrins teisinės valstybės principų laikymąsi ir sustiprins ryšius su ES.

Kovo 3 d. opozicijos partijų sąjunga „Kita Rusija“, protestuodama prieš prezidento rinkimus, surengė „disidentų eitynes“. Miesto valdžia atsisakė protestui suteikti leidimą, o riausių policija ir milicininkai išvaikė eitynes bei sulaukė kelis protestuotojus.

EP apgailestauja, kad Rusijos prezidento rinkimų kampanijos metu „buvo neteisėtai elgiamasi su opozicijos kandidatais“, taigi „nepavyko pasinaudoti neseniai įvykusiais rinkimais

mais siekiant stiprinti demokratiją ir teisinę valstybę Rusijoje“. Deputatai taip pat apgailestauja, kad Rusijos valdžios įstaigos planuotą ESBO rinkimų stebėjimo misiją suvokė kaip kišimąsi į jos vidaus reikalus. EP „primena Rusijai apie jos, kaip ESBO ir Europos Tarybos narės, įsipareigojimus ir atsakomybę, įskaitant pagarbą susirinkimų ir taikių demonstracijų teisei“.

EP teigiamai vertina naujai išrinkto Rusijos prezidento paskelbtą įsipareigojimą užtikrinti teisinės valstybės principų laikymąsi ir demokratiją ir išreiškia viltį, kad N. Medvedev teiks pirmenybę santykių su ES stiprinimui. Deputatai ragina naujai išrinktą Rusijos prezidentą persvarstyti elgesį su įkalintais visuomenės veikėjais (tarp jų – Michail Chodorkovskij ir Platon Lebedev), kurių kalinimą dauguma stebėtojų vertina kaip pagrįstą politiniais motyvais.

Airijoje sumažėjo statybininkų iš Lietuvos poreikis

Vilnius, kovo 17 d. (BNS) – Būriais prieš porą metų į Airiją vykusiais statybininkams iš Lietuvos netrukus gali tekti tokiais pat būriais traukti atgal. Airijos statybos bendrovės jau ne tik nebeieško naujų žmonių, bet ir atleidžia esamus darbuotojus. Pirmiausia naujo darbo priversti ieškoti nekvalifikuoti ir anglų kalbos nemokantys lietuviai. Neoficialiais duomenimis, Airijoje gyvena apie 120 tūkstančių lietuvių. Iš jų apie ketvir-

tadalį dirba statybose.

Darbuotojai atleidžiami, nes mažėja statybos darbai. Pernai Airijoje buvo pastatyta 78 tūkst. pastatų, o ši- met planuojama vos 45 tūkstančiai. Dėl nuosmukio statybų sektoriuje darbo netekę statybininkai pradėjo patys siūlyti restauravimo, remonto ir kitas paslaugas. Numatoma, kad Airijos bendrovės, įdarbinusios apie 288 tūkst. statybininkų, bus priverstos atleisti 20–80 tūkst. žmonių.

Tris vaikus pražudęs policininkas kalės dešimt metų

Vilnius, kovo 18 d. (lietuviams.com) – Klaipėdos apylinkės teismas trijų vaikų gyvybes nusinešusios avarijos kaltininkui Sauliui Pauliui skyrė didžiausią bausmę – 10 metų laisvės atėmimą. Jis taip pat turės sumokėti 3 mln. litų žuvusių vaikų šeimoms. Kartu teistam buvusiam S. Pauliko tarnybos kolegai Mantvydui Kringeliui, kaltintam palikus vaikus be pagalbos, skirta 1,5 metų nelaisvė,

bausmę atliekant pataisos namuose.

Teismas nustatė, kad S. Paulikas pažeidė kelių eismo taisykles – važiuodamas viršijo leistiną greitį, nesuvaldė automobilio, dėl to partrenkė ir mirtinai sužalojo iš mokyklosėjusius 3 mažamečius berniukus. Dėl S. Pauliko kaltės vienas dešimtmetis žuvo įvykio vietoje, kitas – vežamas į ligoninę. Dar vienas sunkiai sužalotas berniukas mirė ligoninėje.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Dalai Lama žada atsistatydinti, jei smurtas taps nevaldomas

Tibeto dvasinis vadovas Dalai Lama.

Reuters nuotr.

Dharamsala, kovo 18 d. („Reuters“/BNS) – Dalai Lama antradienį paskelbė, kad nebebus Tibeto vadovas, jei smurtas Tibete taps nevaldomas, ir paneigė Kinijos kaltinimus, kad jis kursto smurtą.

„Jei padėtis taps nevaldoma, mano vienintelis pasirinkimas bus visiškai atsistatydinti“, – sakė Tibeto dvasinis vadovas per spaudos konferenciją Dharamsaloje Šiaurės Indijoje, kur gyvena.

Antradienį Kinijos premjeras Wen Jiabao apkaltino Dalai Lamą surežisavus riaušes, per kurias galėjo žūti dešimtys žmonių, ir sakė, kad jo sekėjai bando sutrukdyti surengti rugpjūtį įvyksiančią Pekino olimpiadą. Dalai Lama, kuris 1959 metais pabėgo į Indiją, neigė Kinijos kalti-

nimus, kad kursto riaušes.

„Tirkite ... Tad jei norite pradėti tyrimą, iš čia jums mieliausiai leidžiama, – sakė jis. – Tikrinkite įvairius mūsų biurus ...“ Nobelio taikos premijos laureatas tvirtina, kad nori autonomijos Tibetui Kinijoje, o ne visiškos nepriklausomybės.

Lhasoje vykę protestai prieš Kiniją, kuriems vadovavo vienuoliai ir kurie yra didžiausi per beveik du dešimtmečius, penktadienį virto riaušėmis, kurios labai nepalankios komunistinei vyriausybei, norinčiai prieš olimpiadą pagerinti savo įvaizdį.

Dharamsaloje, kur įsikūrusi Tibeto vyriausybė tremtyje, praėjusią savaitę taip pat kasdien vyko protestai.

Irakas ir po penkerių metų tebėra karo draskoma šalis

Bagdadas, kovo 18 d. (AFP/BNS) – Praėjo jau penkeri metai po JAV vadovaujamo įsiveržimo į Iraką pradžios – diktatorius Saddam Hussein negyvas, Bagdade dirba išrinkta vyriausybė, bet irakiečius ir toliau alina smurtas, politinė aklavietė, ekonominės bėdos ir pažeminimas dėl užsienio okupacijos.

Saddam Hussein režimas buvo nuverstas vos per tris savaites, per operaciją, kurią JAV prezidentas George W. Bush, 2003 metų kovą ant Bagdado krintant pirmosioms bomboms, paskelbė kampanija Irakui nuginkluoti ir „jo žmonėms išvaduoti“.

Tačiau nekenčiamos Saddam Hussein slaptosios policijos baimę pakeitė naujas siaubas – Irake vis dar kasdienis reiškiny yra išpuoliai ir sunitų bei šiitų tarpusavio smurtas.

Nors smurto dydis pastaraisiais mėnesiais sumažėjo, JAV pajėgų Irake vadas generolas David Petraeus sako, jog ir JAV, ir Irako vyriausybės pripažįsta, kad šalies vadovai nepadarė pakankamos pažangos sprendami savo politinius nesutarimus.

„Pasiiekti karinę pergalę lengva, bet politinę pergalę pasiekti sunkiau“, – sakė Dubajuje įsikūrusio Persijos įlankos tyrimų centro saugumo studijų direktorius Mustapha Alani. Pasak jo, Saddam Hussein režimą nuvertęs Washington dabar

„negali jo vėl sulipdyti“.

Per penkerius metus nuo JAV operacijos „Šokas ir siaubas“ pradžios smurtas pareikalavo dešimčių, galbūt net šimtus tūkstančių irakiečių ir gerokai daugiau kaip 4 tūkst. JAV vadovaujamų užsienio pajėgų karių gyvybių.

Nepriklausomame tinklalapyje „Iraqbodycount.org“ nurodoma, kad žuvo 90 tūkst. civilių gyventojų, bet kiti skaičiai, tarp jų ir tie, kuriuos pateikia Irako vadovybė ir Jungtinės Tautos (JT), yra daug didesni.

Nepaisant greitos pergalės 2003 metais, JAV kariai dabar kasdien susiduria su apšaudymu raketomis, pakelės bombomis ir mirtininkų išpuoliais, be to, turi nuolat kovoti su „al Qaeda“ kovotojais, ypač – Irako šiaurėje.

Be didelių žmoniškųjų nuostolių, šis karas Jungtinėms Valstijoms jau kainavo daugiau kaip 400 mlrd. dolerių (877 mlrd. litų) ir yra brangiausias konfliktas per visą istoriją, daug brangesnis, nei buvo numatyta iš pradžių.

Trumpai šio karo rezultatai tokie: pasitikėjimas amerikiečiais Artimuosiuose Rytuose pakirstas, Washington priešo Irano įtaka padidėjo, o naftos kaina pakilo iki neregėtų aukštumų, neigiamai paveikdama pasaulinę ekonomiką.

RUSIJA

MASKVA

Valstybės Dūma rengia rekomendacijas vyriausybei dėl Abchazijos ir Pietų Osetijos nepriklausomybės pripažinimo. Pirmadienį žemųjų rūmų NVS reikalų komitetas patvirtino nutarimo projektą, kuriame ragina Rusijos vyriausybę pradėti derybas dėl „dviejų nepriklausomų respublikų“ savarankiškumo pripažinimo. Po Kosovo nepriklausomybės pripažinimo Pietų Osetijos, Abchazijos ir Padnestrės vadovai ėmė kalbėti, jog šios respublikos po sovietų imperijos subyrėjimo turi daugiau prielaidų nei buvusi Serbijos provincija, kad tarptautinė bendrija pripažintų jų savarankiškumą.

AZIJA

ISLAMABADAS

Nužudytos buvusios premjerės Benazir Bhutto partija, kuri turi vadovauti Pakistano koalicinei vyriausybei, antradienį kandidatė į parlamento pirmininkus paskyrė moterį, pranešė pareigūnai. 52 metų parlamentarė Fahmida Mirza tikriausiai laimės šias pareigas žemuosiuose parlamento rūmuose, kurie savo pirmininką rinks trečiadienį. F. Mirza, patyrusi politikę iš B. Bhutto Sindh provincijos, būtų pirmoji moteris parlamento pirmininko pareigose per visą 60 metų trunkančią šios musulmoniškos šalies, kurioje gyvena 160 mln. žmonių, istoriją. B. Bhutto buvo nužudyta gruodžio 27 d. per išpuolį po rinkimų mitingo Ravalpindžio mieste. Jos partija turi daugiausiai vietų parlamente.

ARTIMIEJI RYTAI

KERBELA

Per bombos sprogimą netoli šiutų šventovės Irako Kerbelos mieste žuvusių žmonių skaičius padidėjo iki 52, antradienį sakė vienas sveikatos apsaugos pareigūnas. Bomba prie Imam Hussein šventovės miesto

centre sprogo pirmadienį. Irako centriniame regione esančios Kerbelos policijos viršininkas, brigados generolas Raed Shakir sakė, kad bomba padėjo sukilėliai, nors kiti policijos ir sveikatos apsaugos pareigūnai sakė, kad išpuolį įvykdė mirtininkė. Antradienį Kerbelos sveikatos apsaugos valdybos atstovas Salim Kadhim sakė, kad išpuolio aukų skaičius dabar yra 52, o sužeistųjų yra 75. Išpuolis buvo įvykdytas Bagdade lankantis JAV viceprezidentui Dick Cheney, kuris susitiko su keliais JAV ir Irako vadovais pasiekimams saugumo srityje aptarti.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV ekonomika sparčiai silpsta, antradienį pripažino šalies išdo sekretorius Henry Paulson. „Svarbu, kad mes žinome, jog ūkis sparčiai silpsta, taip pat nėra abejonių, kad Amerikos žmonės žino, jog ekonomika gerokai nusilpo“, – pareiškė jis interviu televizijos kanalui NBC, paklaustas, ar, jo nuomone, JAV ūkį ištiko nuosmukis. „Mūsų kapitalo rinkose neramu, tai tęsiasi nuo rugpjūčio. Nagrinėjame įvairias galimybes, kaip išspręsti problemas. Aš labai patikiu mūsų rinkomis. Jos atsparios. Jos lanksčios. Tačiau rinkos jau kurį laiką neramios, ir mes tai sprendžiame.“

AUSTRALIJA

KANBERA

Australijos didžiausia XX amžiaus karinė paslaptis pirmadienį galiausiai buvo išaiškinta, kai tyrėjai Ramiojo vandenyno dugne surado šalies karinį laivą, kuris prieš daugiau kaip 66 metus su visa įgula be žinios dingo po mūšio su Vokietijos laivu. Praėjus parai po to, kai vandenyno dugne prie Australijos vakarinės pakrantės buvo rastas Vokietijos karinis laivas „Kormoran“, šalies ministras pirmininkas Kevin Rudd pranešė, kad surastas vokiečių paskandintas karinis laivas „Sydney“. „Sydney“ netektis – didžiausia jūros tragedija Australijos istorijoje, kuri sykiu tapo viena didžiausių XX a. paslapčių. Laivas dingo be žinios po pusvalandžio trukusio mūšio su Vokietijos kariniu laivu 1941 m.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Vytautas Kernagis savo koncerto metu, 1997 metais spalio mėnesį Jaunimo centre, Čikagoje, bendrauja su vaikais. **Jono Tamulaičio** nuotr.

Prisiminimai apie Kernagio viešnagę JAV 1989 m.

PRANĖ ŠLUTIENĖ

Ritos Dapkutės raginimu, iškvietėme Vytautą Kernagį su „Tarp girnų“ parengta programa į JAV koncertuoti. Jie pirma atvyko į Kanadą.

Kelione rūpinosi A. Lauraitis iš buvusios American Travel kelionių įstaigos. Be to, buvo kvietimas iš Amerikos lietuvių radijo. Reikėjo vizų, tuo metu dar nebuvo aišku, ar išleis. Bet jau vyko Gorbačiovo „perestroika“, ir ansambliai galėjo lengviau atvažiuoti, lydimi atsakingo agento arba agentės, kaip buvo Kernagio ansamblui.

Vytautas Kernagis (1951–2008)

Ansamblių nelengvai įleido iš Kanados, nes ten viena rengėja išgyrė kaip labai garsų, apvažinėjusį pasaulį, o aš jį JAV apibūdinau kukliau.

Buvo ruduo, prasidėję šalčiai, aš viena sėdėjau autobusiuke prie sienos, Detroite, ir laukiau, kada jie pereis muitinę ir imigracijos punktą. Sumaištis užtruko 5-6 valandas. Gerai, kad turėjau telefonų numerius. Paskambinau į Vašingtoną V.

Adamkui, dabartiniam LR prezidentui, paaiškinau problemą, jis davė pareigūno telefono numerį.

Netrukus pamačiau laukiančius vyrus su Ilona Balsyte. Pranešiau Detroitui, kad greitai būsime, o jie ruošė maistą.

Kitą dieną Detroito namuose vyko koncertas. Susirinko pilna salė žiūrovų. Iš Kanados atvyko net „Tėviškės“ vadovas.

Iš ryto išvykome į Čikagą. Jaunimo centre, Čikagoje, susirinko daugiau kaip 700 klausytojų, nors ansamblis kai kurių buvo apšauktas komunistais, vyko demonstracijos. Be to, vienas karininkas „Kary“ rašė: „Reikia pasitikrinti, kam priklauso rengėja“. Nepažinau šio straipsnio autoriaus, bet mane jam pristatė, kai buvau kitais reikalais Lietuvos ambasadoje. Negailėjau jam karčių žodžių už tokius kaltinimus, priminiau, jog mes abu esame JAV piliečiai.

Tais laikais nebuvo lengva, dabar tai atrodo kaip sapnas, bet viską įveikėme.

Kernagis St. Peterburgo mieste uždavė man darbėlį: surask Onytę ir pasodink pirmoj eilėje. Aišku, kodėl. Jis atliko dainą „Onyte, einam su manim pašokti“, ir visa 400 žmonių minia dainavo kartu. Bisui turėjo dar pakartoti.

Dar buvo nemažai koncertų. Kai grįžome į Čikagą, vyras sako: „Greitai skambink į Los Andželą. Ten netikėtai, neplanuotai nupirko visiems lėktuvo bilietus, išskyrus agentę.

Kalifornijoje buvo surengti iškilmingi pietūs gražiame viešbutyje, juose dalyvavo aktorė Rūta Lee.

Tokie malonūs mano prisiminimai. Mes ir toliau palaikėme draugišką ryšį, Kernagis ne kartą svečiavosi mano namuose. Kalbėjau su juo kelias dienas prieš išskrendant. Deja, tai buvo paskutinis kartas.

A+A Vytautai, kai ryto paukščiai dangų palies, nenusigąsk – tai aš.

MAŽOJI LIETUVA 2008 METŲ PLANAI IR UŽMOJAI

Šiais mokslo metais 24 Karaliaučiaus krašto mokyklose veikia lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvai, kuriuos lanko apie tūkstantis moksleivių. Mokytojų darbą šiame krašte koordinuoja lietuvių kalbos mokytojų asociacija, vadovaujama pirmininko Alekso Bartniko.

Per dvyliką asociacijos gyvavimo metų buvo kuriamos tradicijos, ieškoma įvairių darbo būdų. Kasmet organizuojami seminarai, konferencijos mokytojams, olimpiados, festivaliai, viktorinos, vasaros stovyklos mokiniams. Du kartus susirinkusi į posėdį Mokytojų asociacijos koordinacinė taryba aptarė aktualius klausimus, renginius, patvirtino 2008 metų darbo planą.

Karaliaučiaus krašte pažymimos valstybinės, tautinės ir kitos Lietuvos šventės. Šiemet buvo paminėtos 90-osios Lietuvos valstybės atkūrimo metinės, bus pažymėta rašytojo, filosofo, visuomenės veikėjo Vydūno 140-osios gimimo metinės. Artėja lietuvių grožinės literatūros pradininko, poemos „Metai“ autoriaus Kristijono Donelaičio 300-osios gimimo metinės. Tolminkiemyje (Aistyje prudy) K. Donelaičio memorialiniame muziejuje bus organizuojama talka-šventė ir folklorinių ansamblių bei kitų atlikėjų pasirodymas, o rudenį – Tarptautinė jaunimo konferencija „K. Donelaičio skaitymai.“

Tradicine tapo Karaliaučiaus krašto (Kaliningrado srities) moksleivių lietuvių kalbos olimpiada, kuri organizuojama Įsrutyje (Černiachovske), Kaliningrado srities socialinėje pedagoginėje kolegijoje. Šiemet tai jau bus 8-oji moksleivių ir 2-ji

jaunimo olimpiada.

Septintą kartą vyks Karaliaučiaus krašto Vaikų muzikos festivalis „Skambėk, skambėk lietuviška dainele“, kurio organizatorius Algirdas Karmilavičius.

Kaliningrado socialinės pedagoginės kolegijos lietuvių kalbos mokytoja metodininkė Irena Kiudulienė paruošė ir posėdžiui pateikė Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos ir etnokultūros fakultatyvų bendrąją programą. Jos tikslas – sudaryti sąlygas moksleiviams įgyti bendravimo lietuvių kalba įgūdžius, supažindinti su Lietuvos istorija, kultūra, papročiais, tradicijomis, žadinti norą bendrauti lietuvių kalba, išmokti ją kaip protėvių ir artimiausiųjų kaimynų kalbą.

Numatyti renginiai Karaliaučiaus krašte dirbantiems mokytojams ir moksleiviams. Kasmet organizuojamas seminaras-išvyka Kaliningrado srities švietimo įstaigų darbuotojams į Vilnių. Jo tikslas – susipažinti su šiuolaikine Lietuvos švietimo sistema.

Visų šių planų būtų negalima įgyvendinti be nuolatinių rėmėjų. Tai Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Čikagos Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos, Mažosios Lietuvos fondo.

Mokytojų, dirbančių Karaliaučiaus krašte, moksleivių besimokančių lietuvių kalbos, laukia turiningi metai, turtingi įdomiais ir gausiais renginiais.

Emilija Algaudė Bukontienė

Kraupiškio (Uljanovo) vidurinės mokyklos mokytoja

Koordinacinė taryba. Gale už stalo sėdi A. Bartnikas. **Jono Glinskio** nuotr.

SIŪLO DARBĄ

Cook buffet style Lithuanian and American foods for up to 100 hotel guests at the Franciscan Guest House, Kennebunk, Maine of the St. Casimir Province. An 8 month position that could grow to year round. Must help with housekeeping in fall/spring seasons, and have valid work authorization and some english. Housing provided.
www.franciscanguesthouse.com
email: **guesthousehiring@yahoo.com**
or call **207-967-4865.**

IEŠKO DARBO

* **Moteris**, gyvenanti Oak Lawn rajone, ieško kelioms valandoms darbo, gali dirbti ir šeštadienį. Tel. 708-220-3202.

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

IEŠKO DARBO

* **Galiu** prižiūrėti vienišą, pagyvenusį žmogų, gyventi kartu bet kurioje valstijoje. Vairuoju automobilį, turiu patirtį, amerikų pilietė. Kalbu lietuviškai, angliškai. Tel. 847-309-2114.

* **Moteris** ieško darbo senelių priežiūroje dienos metu nuo 8 val. ryto iki 12 val. po pietų pietiniuose rajonuose. Tel. 708-691-8650.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIOJOS LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIOJOS LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU **www.wcev1450.com**

CALIFORNIA LIETUVIŲ ISTORIJA

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Nr. 2

Amžinos vasaros trauka

Tuo metu kelionė per Amerikos platybes buvo sunki, todėl ryžtis keliauti link Ramiojo vandenyno, pasiryžti gyventi už kelių tūkstančių mylių nuo klestinčių lietuviškų centrų Illinois, Pennsylvania, Michigan ir rytinėse valstijose ne kiekvienas pajėgė. Tais laikais kelionė iš Čikagos į California savo sunkumu, rizika ir kaina galėjo prilygti arba net būti sunkesnė už kelionę iš Lietuvos į Ameriką.

Noras ištrūkti iš senųjų lietuviškų telkinių visuomenės ar dėl prarastos reputacijos, ar dėl šeimos suirimo ne vienam buvo lemiantis bėgimo į California veiksnys.

Prieš 50—60 metų čia buvo beveik neįmanom sueiti su savo tautiečiais, tai teikė absoliutaus privatumo tikrumą. Tas stengimasis dingti svetimoje aplinkoje niekad neleis tiksliau apžvelgti ir įvertinti lietuvių imigracijos į California šio šimtmečio pradžioje.

Tačiau kai kurios lietuvių pionierių šeimos neišnyko. Tik jais ir tenka remtis, norint atkurti lietuvių „proistorę“ prie vakarų Ramiojo vandenyno.

„Pažangusis“ lietuvių elementas

Lietuvių visuomenės fermentacija po rusų revoliucijos čia buvo neišbalansuota, gerokai kryptelėjusi į krizę. Daugiausia į California imigravo tie lietuviai, kuriems mažai arba nieko nereikškė nei patriotinės ar religinės institucijos rytinėse valstijose, nei vėlesnis domėjimasis atsikuriančia Lietuva.

Toks žmogus tada su lengvesne nuotaika galėjo iš kunkuliuojančių rytinių centrų ištremti save į California gyvenimo vienišumą ir rūgti čia primityviai suvoktoje savo kairumo ideologijoje. Toks žmogus neiš-

augino sau pakaitalo, savo naujos kartos; teliko tik seni surambėję žmonės, biją naujų vėjų, gaivesnių dvelkimų.

Savo laiku tie lietuviai grupavosi, būrėsi, kūrė klubus. Jie traukė į save ir tuos, kurie nebuvo budresnės orientacijos, o tik norėjo sueiti su savo tautiečiais pasikalbėti lietuviškai.

Menkas politinis išprusimas paskatino daugelį ir patriotiškesnių lietuvių lankyti „pažangiųjų“ gegužines, gauti jų spaudą, stoti į jų draudimo ar šalpos organizacijas.

Dar 1951 metais laikraštis „Dešimtmetis“ rašė: „Dar ir šiandieną čia gali rasti padorių lietuvių, kurie priklauso komunistų kontroliuojamai draugijai ir dėl ekonominių sumetimų iš jų pasitraukti negali, nes prarastų savo apdraudimo teises”.

Tokie žmonės, griežtai smerkę lietuvių tautinės aspiracijos ir tautos valstybingumą bei nepriklausomybės idėją, tam tikrą laiką atstovavo lietuviams vietos tautinių mažumų pasirodymuose.

Laikraščių „Vilnis“ ir „Laisvė“ platinimo vajai neaplenkdavo nė tokių lietuvių, kurie kitokiomis aplinkybėmis būtų griežtai pasmerkę šios spaudos skelbiamus šūkius.

Vėliau, lietuvių patriotizmui ėmus ryškiau spurdėti, nuo bolševikuojančių grupių pradėjo atriksti daug tokių, kurie ten ėjo tik dėl noro „pasišnekėti“ lietuviškai su lietuviais.

Lietuviško visuomenės gyvenimo kūryba

Jeigu 1905 metais „Susivienijimas Lietuvių Amerikoje“ turėjo 25 narius (pagal „Lietuvių enciklopediją”), sąmoningų lietuvių buvo, aišku, daugiau. Kilo natūralus noras telkiniui sukurti centrą, mėginti įkurti „Lietuvių nepriklausomą bažnyčią”, nors konkrečių duomenų apie tai sunku rasti.

Bus daugiau.

Namas, kuriame buvo įkurta pirmoji Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčia, kuri buvo pašventinta 1941–ųjų metų birželio 1–mą dieną. Toji diena ir yra parapijos gimtadienis.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL 55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6 Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

Inkstų, pūslės, prostatos gydymas bei chirurgija

Center for Health

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

Ar ištums lietuvių genus azijietiški?

INGA SAUKIENĖ

Lietuva pasaulio genetiniame žemėlapyje atsirado ne taip seniai, tačiau dėl vykstančių migracijos procesų jos greitai gali nebelikti. Anot Medicininės genetikos centro vadovo prof. Vaidučio Kučinsko, šiandien jau nenuostabu sutikti mulatą ar juodaodį, laikantį save lietuviu. Kuo daugiau bus mišrių santuokų, tuo dažniau lietuviai įgaus stipresnius genus turinčių rasių bruožų. Tačiau užsidaryti tautai, mokslininko teigimu, taip pat ne išeitis.

Genai – migracijos atspindys

Apie tai, kad už kiekvieną žmogaus požymį atsako konkretus genas, prabilta daugiau nei prieš 100 metų, kai galimybių juos tyrinėti dar nebuvo. Vėliau buvo nustatyta, kad vos pusantro procento genų atsakingi už baltymų – organizmo statybinės medžiagos – sintezę. Už ką atsako visi likę genai, iki šiol mokslininkus labai jaudinantis, bet vis dar atviras klausimas.

Tiesa, šiuolaikine aparatūra gal jau ir būtų įmanoma ištirti žmogaus genomą, kitaip tariant, visą genetinę žmogaus informaciją, tačiau tokio tyrimo kaštai per daug dideli. Todėl mokslininkai tiria tik tam tikras genų sekas. Bene didžiausio dėmesio susilaukė genų sekos, kurių dėka galima atsekti tautos kilmę bei tautų migracijos procesus.

„Dauguma tyrinėjamų sekų iš tiesų atspindi migracinius procesus, kurie kelias dešimtis tūkstančių metų vyko Europoje, Azijoje ar Afrikoje – patvirtino V. Kučinskas. – Migracija keičia gyventojų sudėtį, o tuo pačiu ir genetinę visuomenės struktūrą. Žmonės sudaro santuokas su kitos tautybės ar rasės asmenimis, o tai, aišku, keičia populiacijos struktūrą ir patį suvokimą, kas yra lietuvis”. Tai nesunku suprasti, kai kur nors Amerikoje sutinki lietuviu save laikantį žmogų, kurio pavardė Krišna ir jis visiškai nepanašus į statistinį lietuvi.

Tačiau migracija, anot V. Kučinsko, susijusi su dar vienu genomą keičiančiu veiksniu – prisirišimu prie

gyvenamosios vietos. Pats mokslininkas, vadovaujantis Vilniaus universiteto Žmogaus ir medicininės genetikos katedrai, kelių užsienio mokslo centrų vizituojantis profesorius, parašęs bent keturias monografijas, pirmasis ėmėsi šiuo požiūriu tyrinėti lietuvius. Prieš keletą metų sukauptas žinias jis apibendrino monografijoje „Genomo įvairovė: lietuviai Europoje”.

Uždaros tautos bėdos

„Patyrinėjus, kaip praeitame šimtetyje kito Lietuvos gyventojų skaičius, matyti, kad iki Pirmojo pasaulinio karo jis didėjo, o po jo sumažėjo beveik milijonu. Po to gyventojų skaičius vėl pradėjo augti, tačiau po Antrojo pasaulinio karo ir vėl smarkiai sumažėjo. Šie procesai taip pat turi įtakos genetinei populiacijos sandarai. Galbūt išvažiuoja ar žūsta žmonės, kurie pasižymėjo tam tikromis savybėmis”, – svarstė užsienio mokslininkų neretai cituojamas genetikas.

Turbūt nesunku suprasti, kad kuo žmonės uždariau gyvena, tuo panašesni tampa. Tuo tarpu toks uždaras gyvenimo būdas lemia ir uždarą santuokų struktūrą. V. Kučinskas, tyrinėdamas tarpukario Lietuvos santuokas, pastebėjo, kad abiejų sutuoktinių gimimo vietos labai ne daug nutolusios viena nuo kitos.

„Kuo panašesnių genų žmonės tuokiasi, tuo didesnė tikimybė, kad ne tik formuosis saviti gyventojų bruožai, bet ir išryškės paveldimos ligos, kurių tikimybė būdavo mažesnė esant didesnei sklaidai”, – įsitikinęs mokslininkas. Todėl jis įsitikinęs, kad tyrinėjant tautų savitumą bei kilmę, būtina atsižvelgti ne tik į migraciją atspindinčius genų sekas, bet ir genus, atsakingus už ligas. Tai ypač svarbu mažoms tautoms.

Pavyzdžiui, žinomi faktai, kai žydų tautybės asmenys, iš Lietuvos išvykę į New York, pradėjo sirgti sunkia paveldima nervų liga. Anot V. Kučinsko, liga paplito todėl, kad šie žmonės tuokėsi tik tarpusavyje. Panašūs atvejai išsiviams iš Lietuvos nutiko ir Afrikoje. **Nukelta į 11 psl.**

Lietuvių operos spektaklio belaukiant

Šiomet Lietuvių opera muzikos mylėtojus rengiasi nudžiuginti G. Verdi opera „La Traviata”. Ši kūrinį Lietuvių opera stato jau ketvirtą kartą – dienos šviesą lietuvių scenoje ši opera išvydo 1966-aisiais, o 1971-aisiais ji buvo pakartota. Trečią kartą „Traviata” Čikagos lietuviams nus-kambėjo 2000-aisiais metais.

Šios operos premjera lietuvių kalba įvyko Kaune 1920 m. gruodžio 31 d. Spektaklio dirigentas buvo J. Tallat-Kelpša, pastatymu rūpinosi K. Petrauskas, režisierius K. Glinskis, chormeisteris J. Štarka, rež. padėjėjas J. Stumbras, sufleris J. Žilevičius. Violetos vaidmenį atliko Ad. Neza-bitauskaitė-Galaunienė, Alfredo – K. Petrauskas, tėvo – A. Sodeika, Floros – V. Podėnaitė, Aninos – J. Vencevičaitė, Barono – J. Bieliūnas, Markizo ir Daktaro – P. Oleka, Gastono – V. Marcinkus. Premjera susilaukė apie 1,000 žiūrovų, kurie spektaklį sutiko griausmingomis ovacijomis ir džiaugsmo ašaromis. Nors nestigo trūkumų (menkas orkestras, paprasti išėiginiai drabužiai, dalis nepatyrusių solistų). „Traviatos” premjera, ypač K. Petrausko dėka, vokaliniu, muzikiniu ir vaidybiniu požiūriu išsilaikė profesinio operos teatro aukštumoje.

Šių metų vienintelis „La Traviatos” spektaklis bus balandžio 27 dieną Morton vidurinės mokyklos auditorijoje, Cicero mieste. Pagrindinius vaidmenis atliks jau anksčiau Lietuvių operos spektakliuose dainavę Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro solistai Andrius Rubėžius, Mindaugas Gylis ir Arvydas Markauskas.

Spektaklyje dainuos ir du jauni profesorius Virgilijaus Noreikos baigiamojo kurso studentai iš Vilniaus. Moterų partijas atliks dabar Čikagoje

gyvenančios solistės Nida Grigalavičiūtė, Genovaitė Bigenytė ir Lijana Kopūstaitė-Pauletti. Spektaklį režisuos Eligijus Domarkas, operą diriguos Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro dirigentas Vytautas Viržonis. Chormeisteriais yra Jūratė Grabliauskienė ir muz. Ričardas Sokas. Akompanuoja Manigirdas Motekaitis. Choreografė – Salomėja Strižgauskienė.

„Traviata” – populiarumo nestokojanti italų kompozitoriaus opera, tradiciškai atliekama Naujametinės puotos metu, tačiau iš tiesų tai yra tragiška ir liūdna buvusios kurtizanės ir jaunuolio meilės istorija.

Verdi šios operos libreto rašytoju pasikvietė Francesco Piave, kuris pagal Alexandre Dumas romaną sukūrė tekstą trijų veiksmų operai.

Šiandien skaitytojus supažindiname su operos dirigentu Vytautu Viržoniu.

Dirigentas Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre dirba nuo 1953 metų. 2005 m. pelnė Lietuvos Respublikos Vyriausybės kultūros ir meno premiją.

Pradėjęs darbą kaip pianistas, dirigento asistentas, 1956 m. ėmė savarankiškai diriguoti. 1959 m. paruošė savo pirmąją premjerą – V. Gokijelio operą „Raudonkepuraite”. Nuo 1961 m. – teatro dirigentas. V. Viržonis parengė 43 operas, 10 baleto premjerų, jo repertuare – per 60 operų ir 15 baleto spektaklių. Tarp jų: G. Verdi „Aida”, „Rigoletto”, „Trubadūras”, „Otello”, G. Puccini „Madam Butterfly”, „Tosca”, „Mergina iš Vakarų”, J. Offenbacho „Hofmanno istorijos”, G. Donizetti „Meilės eleksyras” ir „Lucia di Lammermoor”, Ch. Gounod „Romeo ir Džuljeta”, „Faustas”, V. Bellini „Norma”,

Maestro Vytautas Viržonis.

A. Borodino „Kunigaikštis Igoris” (rež. B. Pokrovskis), P. Mascagni „Cavalleria rusticana” ir daugelis kitų. Jis yra penkių lietuvių kompozitorių operų pirmasis dirigentas, 1990 m. parengė šveicarų kompozitoriaus A. Pfluger baleto „Katarsis” pasaulinę premjerą. 1991 m. kartu su JAV lietuvių dirigentu A. Vasaičiu parengė A. Ponchielli operos „Lietuviai” premjerą Čikagos Lietuvių operoje ir Vilniaus teatre.

V. Viržonio diriguotuose spektakliuose yra dainavę tokios pasaulio teatrų žvaigždės kaip Edda Moser, Virginia Zeani, Grace Bumbry, James King, Nicolae Herlea, Luis Quilico ir kt., šoko R. Stručkova, N. Bessmertnova, Y. Yebra ir kt. Teatro gastrolėse 1986 m. V. Viržonis Maskvos Didžiajame teatre dirigavo „Otello”, „Miegiančiąją gražuolę” ir „Coppeliją”, gastrolėse Varšuvos Didžiajame teatre 1988 m. – dar ir „Normą”, Heilbro-

ne – „Don Carlos” ir „Giselle”, „Lucia di Lammermoor” ir „Laisvąjį šaulį”. Maestro dirigavo Rygoje, Taline, Maskvoje, Kazanėje, Kišiniove, Jerevane, Bulgarijoje, Vokietijoje, Čikagoje, Olandijoje, Suomijoje (Savonlinos operos festivalyje), Belgijoje, Šveicarijoje, Taivanyje ir kt.

1995 m. jis subūrė kamerinį operos orkestrą, su kuriuo 3 kartus koncertavo Šveicarijoje (Bazelyje, Ciuriche), bei Vokietijoje (Niurnberge, Stutgarte). Nuo 1963 m. V. Viržonis dėsto Lietuvos muzikos akademijoje, yra šios aukštosios mokyklos profesorius.

Šiomet 75 metų jubiliejų švenčiantis teatro senjoras, dirigentas Vytautas Viržonis sako: „Sunku patikėti, kad šiandien teatre esu vyriausias. Net neįprasta – visi sakydavo, kad esu jaunas, daug žadantis dirigentas. Ką darysi, laiko niekas negali nugalėti.”

Lietuvių operos inf.

Lietuvių operos spektaklis G. Verdi „La Traviata” įvyks balandžio 27 d. Morton mokyklos salėje 2423 S. Austin Blvd., Cicero

Bilietus į Lietuvių operos spektaklį galite nusipirkti: siuntinių persiuntimo įstaigoje „Atlantic”, įsikūrusioje šalia „Seklyčios” (2719 W. 71st St., Chicago) ir parduotuvėje „Lietuvėlė” (5741 S. Harlem Ave., Chicago). Bilietus prašome įsigyti iš anksto, nes spektaklio dieną prie įėjimo į salę bilietai bus 5 dol. brangesni.

VILNIAUS PAVEIKSLŲ GALERIJOJE ATIDAROMA LIETUVOS VALSTYBĖS ŠIUOLAIKINĖS HERALDIKOS PARODA

Lietuvos dailės muziejus (LDM) ir Lietuvos heraldikos komisija prie Lietuvos Respublikos Prezidento parengė parodą „Lietuvos valstybės šiuolaikinė heraldika”. Paroda bus atidaryta kovo 20 d. Vilniaus paveikslų galerijoje (Didžioji g. 4, Vilnius).

Prieš atidarant parodą, 2 val. p.p. vyks spaudos konferencija, kurioje

dalyvaus Lietuvos heraldikos komisijos pirmininkas doc. dr. Edmundas Rimša, LDM direktorius Romualdas Budrys, LDM filialo „LDK Valdovų rūmai” vedėjas dr. Vydas Dolinskas. Parodos atidaryme laukiama LR Prezidento Valdo Adamkaus dalyvavimo. Lankytojams paroda atverta iki gegužės 25 d.

Ši paroda, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo 90-čiui, yra remiama Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisijos. Paroda Lietuvos heraldikos komisija tarsi pažvelgia į savo 20-ies metų veiklą, jos rezultatus.

Parodoje eksponuoti 1968–1970 ir 1989–2007 m. sukurti ir atkurti herbai, yra informacija apie lietuviškos heraldikos kūrėjus. Įstatymais, buvusios Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo nutarimais, Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais valstybėje įteisinta 10-ies apskričių, 60-ies miestų bei rajonų savivaldybių, per 200 miestų ir miestelių herbų. Heraldikos komisijos sprendimais patvirtinta ir apie 250 vėliavų, tiek

pat antspaudų projektų, dešimtys policijos, kariuomenės, laivyno, aviacijos herbinių vėliavų, uniformų skiriamųjų ir kitų heraldinių ženklų. Šiuolaikinę Lietuvos heraldiką kūrė per 60 dailininkų. Tarp jų labiausiai pasižymėjo Arvydas Každailis, Rolandas Rimkūnas, Juozas Galkus, Laima Ramonienė, Raimondas Miknevičius ir kiti. Parodoje – heraldikos kūrinių originalai. 1968–1970 m. sukurtus herbus parodai paskolino Kultūros paveldo departamentas prie Lietuvos kultūros ministerijos, kitus – Lietuvos heraldikos komisija. Parodos ekspozicijos autorius – Romualdas Budrys. Virtualus šios parodos variantas yra muziejaus svetainėje www.ldm.lt.

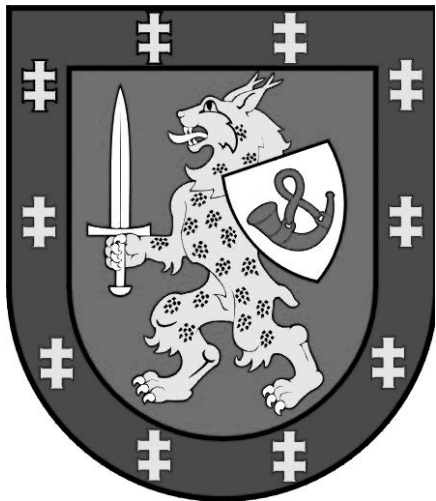
Lietuvos heraldika nuėjo sudėtingą kelią. Pirmieji kunigaikščių, kilmingųjų asmenų, jų valdomų žemių herbai atsirado XIV a. pabaigoje. Vėliau juos naudojo Katalikų bažnyčia, miestai, kariuomenė, amatų cechai. Dar vėliau heraldika skverbėsi į skirtingus socialinius sluoksnius, kultūros sritį.

Maždaug prieš 40 metų pabandyta sugrąžinti šį svarbų istorinį palikimą, dažnai žymintį ir tautinį tapatumą bei istorinio valstybingumo raidą. Sovietiniais metais tai nebuvo skatinama, išvelgiant nacionalizmo ir kitų „blogybių” pavojų. Tad ir prie Kultūros ministerijos įsteigta viceministro Vytauto Jakelaičio vadovaujama Respublikinė heraldikos komisija te veikė keletą metų ir tik 1987 m. pabaigoje gorbačiovinės pertvarkos metu buvo atgaivinta. Dabar Lietuvos heraldikos komisija veikia prie Lietuvos Respublikos Prezidento.

Paroda ryškina šių valstybės ženklų kelią, jų atkūrimo ir sukūrimo sunkumus, simbolių reikšmę. Ji atskleidžia, kaip dabar lietuviškoji heraldika pagrindžia ir skatina istorinio valstybingumo suvokimą, tautinės savasties ir išdidumo jausmą.

Išsamesnę informaciją pasirenge pateikti parodos kuratoriai doc. dr. Edmundas Rimša (mob. tel. 8 699 11 072) ir dr. Vydas Dolinskas (mob. tel. 8 615 21 939).

LDM ryšių su visuomene centras

Tauragės apskrities herbas. Autorius Arvydas Každailis.

Brangiam skautininkui ir mūsų buvusiam tunti-
ninkui

A † A
v. s. fil. SIGITUI MIKNAIČIUI

nuėjus namo, giliai užjaučiame žmoną JANINĄ, vai-
kus VYTĄ ir RUTĄ kartu su šeimomis, seserį IRMĄ su
vyru v. s. GEDIMINU DEVEIKIAIS bei kitus gimines.
Teilsisi mūsų brolis Sigitas, kuris visą gyvenimą
atidavė Dievui, Tėvynei ir Artimui.

LSB Lituanicos tuntas

A † A
v. s. fil. SIGITAS MIKNAITIS

Sulaukus skaudžios žinios, visa Lietuvos Skautų są-
junga liūdi Amžinybėn iškeliavusio a.a. brolio Sigito, ku-
riam po ilgos ir sunkios ligos pagaliau Atėjo Naktis.
Velionis daugelį metų prasmingai reikėsi tarp mūsų,
vadovaudamas visai skautijai net du kartus aukščiau-
siose pareigose, nesigailėdamas nei savęs, nei savo laiko.
Jis visuomet mūsų išklausė, suprato mūsų rūpesčius,
kantriai patardavo ir mokėdavo švelniai nušviesti tik-
slųjį kelią ateičiai. A. a. brolis Sigitas mums lieka nepa-
keičiamas. Jo asmenybė ne iš paprastųjų.
L.S.S. nuoširdžiai reiškia gilią užuojautą žmonai fil.
JANINAI ir visiems šeimos nariams šios sunkios liūdesio
valandos metu.

Lietuvių Skautų sąjunga

Ar ištums lietuvių genus azijietiški?

Atkelta iš 9 psl.

Dar vienas svarbus mūsų geno-
mą galintis pakeisti veiksnys – ap-
linkos poveikis, ypač mitybos įpro-
čiai. Šią tiesą savo kailiu skaudžiai
patyrė į Ameriką atsikraustę japonai,
kurie čia dėl pasikeitusios mitybos
pradėjo sirgti vėžiu. Dar vienas
pavyzdys – cukrinis diabetas, kuris
Šiaurės Amerikoje dėl tam tikrų
mitybos įpročių plinta kaip epidemi-
ja. Abi šios ligos susijusios su genų
pokyčiais.

„Tai nereiškia, kad aplinka mus
veikia tiesiogiai, sukeldama genų
pokyčius. Kai kurie aplinkos veiks-
niai gali aktyvinti tam tikrus genus, o
šie skatina kitų genų, dėl kurių pa-
sireiškia vėžys ar kitos ligos, raišką.
Pokyčiai gali išryškėti tik kitoje kar-
toje”, – aiškino V. Kučinskas.

Azijos genai stipresni?

Vis dėlto mokslininkas netvirti-
na, kad didesnės tautos yra svei-
kesnės. „Mes nebuvome tokie uždari,
kad pasidarytume unikalūs, kaip,
pavyzdžiui, šiaurėje gyvenantys sa-
miai ar Viduržemio jūros salų tautė-
lės. Paprastai jos labai skiriasi nuo
aplinkinių gyventojų netgi savo fizi-
niais požymiais”, – teigė mokslinin-
kas.

Genetiniai tyrimai rodo, kad
svarbiausias veiksnys, turintis įtakos
genetiniam panašumui, yra ne kalba,
o geografinis atstumas. Todėl mes
genetiškai artimi ne tik latviams, bet
ir lenkams, rusams ir net estams bei
suomiams. Tiesa, europiečių geno-
mas apskritai skiriasi labai nedaug.
Kita vertus, genai rodo, kad euro-
piečių moterų ir vyrų genetinė istori-
ja nėra vienoda. Pavyzdžiui, 37 proc.

vyrų genų sekų priskiriamos Šiaurės
Rytų populiacijoms. Tai buvusi pir-
moji indoeuropiečių migracijos ban-
ga,ėjusi iš Rytų į Vakarus per Šiaurę.
Kita, jau vėlesnioji migracijos banga,
susijusi su indoeuropiečių atėjimu į
mūsų platumas, datuojama maždaug
penkiais tūkstančiais metų.

Dėl šiandieninių migracijos pro-
cesų europiečių genai ir vėl panašėja.
Šiandien iš genų neįmanoma pasa-
kyti, kad žmogus yra lietuvis ar
lenkas. Tačiau užfiksuoti lietuvių ge-
nomą pageidautina, nes ateityje gali
nutikti taip, kad nebebus ko su kuo
lyginti.

„Tik atlikus tyrimus būtų galima
galvoti apie prognozes, kas mūsų lau-
kia. Pagaliau tai būtų naudinga ne
tik tautos išlikimo prasme, bet ir
prognozuojant naujas ligas. Maišan-
tis populiacijoms išplis ligos, kurios,
pavyzdžiui, būdingos tik Viduržemio
jūros regionui. Mums jos bus naujos
ir nežinomos, o mūsų organizmas
prie jų neprisitaikęs”, – svarstė gene-
tikas. V. Kučinskas su kolegomis
tokią programą siūlė du kartus, ta-
čiau ji finansavimo nesulaukė.

Tačiau pasaulyje yra teorijų, kam
turėtų ruoštis europiečiai. „Ko gera,
azijatų, kurie labai ilgai gyveno už-
darai, genai stipresni. Tai akivaizdu.
Japonų ir lietuvių tautybės asme-
nims gimęs vaikas bus beveik japo-
niukas. Lygiai taip pat su afrikiečiais.
Tokių mišrių santuokų ateityje grei-
čiausiai daugės. Kinijoje ir Indijoje
gyvena per milijardą gyventojų, kito-
se Rytų valstybėse – taip pat milijo-
nai. Ir nemažai jų su viltimi žvelgia į
Vakarus. Natūralu, kad kitų rasių
žmonių vis daugiau atsiras ir Lietu-
voje”, – įsitikinęs pašnekovas.

Delfi.lt

A † A
GEDIMINAS LAPĖNAS

Mirė 2008 m. kovo 15 d., sulaukęs 95 metų.
Gyveno Ormond Beach, FL. Anksčiau Čikagoje, Brighton Park
apylinkėje.
Gimė Lietuvoje.
Nuliūdę liko: sūnus Antanas Kanadoje bei kiti draugai.
A. a. Gediminas buvo vyras a. a. Janinos ir a. a. Vladės.
Velionis priklausė Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažny-
čios chorui, buvo Daytona Beach lietuvių klubo pirmininkas ir buvo
kapitonas pirmo Lietuvių Tautinio futbolo klubo Lietuvoje, dirbo
„Margutis” radijuje.
Vietoj gėlių prašom aukoti „Tėvai Jėzuitai Baltic Project”,
12690 S. Archer Ave., Lemont, IL 60439.
Religinės apeigos už a. a. Gediminą bus ketvirtadienį, kovo 20 d.
1 val. popiet Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Sesutei

A † A
ALDONAI KEZYTEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiu N.Y. Maironio lituanistinės
mokyklos ir Bishop McDonnell gimnazijos klasės drau-
gę DANUTĘ KEZYTĘ-WOLOSENKO ir jos šeimą.

Rūta Ruzgaitė-Udrienė

Brangiam sūnui

A † A
dr. KAZIUI JANKAUSKUI

mirus, nuoširdi užuojauta mielai dr. MARIJAI JAN-
KAUSKIENEI.

Arūnas ir Rūta Udriai

PADEKA
A † A
KAZYS DAULYS

Daulių šeima nuoširdžiai dėkoja visiems dalyvavusiems atsi-
sveikinime su a. a. Kaziu, laidotuvėse, už išreikštas užuojautas,
aukas ir maldas.

Dėkojame kun. Jauniui Kelpšui už maldas ir draugišką ben-
dravimą laidotuvių salėje, iškilmingas šv. Mišias, nuoširdžiai atlik-
tas laidotuvių apeigas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Dėkojame parapijos klebonui kun. T. Koys ir kun. E. Maxa už
pagalbėjimą per Mišias.

Dėkojame parapijos choro nariams, giedojusiems atsisveikinime
ir šv. Mišiose, choro vadovui Algimantui Barniškiui už parinktas
prasmingas giesmes ir jo solo „Ave Maria”.

Dėkojame nešusiems karstą: Robert Damašauskui, Rimantui
Kuncai, Dave Lornaičiui, Vytautui Sendai, Jonui Spurgiui, Jonui
Vyšniauskui.

Dėkojame Gerald Daimid už tvarkingą ir nuoširdų paskutinį
žemiškąjį patarnavimą mūsų mylimam vyrui, tėveliui, seneliui.

Daulių šeima

A † A Kazio Daulio atminimui suaukota \$400 dienraščiu
„Draugas”. Aukojo: S. Daulienė, J. Gruodienė, E. A. Kaminskai, R.
Kubiliūtė, D. Lapkus, N. Paulauskaitė, B. G. Serapinai, E. Sparkienė,
J. R. Spurgiai, V. V. Šilai, L. Ohmaye, S. Smilga.
„Margučiu II” suaukota \$410. Aukojo: F. J. Bobinai, E. Čiži-
kaitė, M. Gabalienė, J. O. Gradinskai, D. Ilginytė, St. E. Juodžiai, R.
Jauneckienė, K. Kielius, R. Kubiliūtė, K. E. Majauskai, B. Malec-
kienė, M. Pavilionienė (Kanada), Petersonų šeima, A. R. Rašymai,
M. Remienė, J. J. Ruchai, V. Senda, A. V. Valavičiai.

◆**Kovo 27 d., ketvirtadienį, 8 val.** v. Prop Theatre (3502-04 North Elston Ave., Chicago) vyks režisierės ir aktorės Audrės Budrytės monospektaklis „Une Baye“. Iki balandžio 27 d. spektaklis bus rodomas kiekvieną ketvirtadienį 8 val. v. ir kiekvieną sekmadienį – 3 val. p. p. Bilietų kaina – 15 dol. Tel. pasiteiravimui: 773-539-7838.

◆**„Dainavos“ ansamblio vyrų** vienetas nuoširdžiai kviečia jus į vakarą su „Dainavos“ ansamblio vyrų vienetu penktadienį, kovo 28 d., 7:30 val.v. Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Bilietus galėsite įsigyti prie įėjimo. Kaina – 10 dol. (moksleiviams ir vaikams – 5 dol.). Po muzikinės programos bus vaisės ir proga visiems draugiškai pabendrauti.

◆**Kovo 28 d. penktadienį, Čiurlionio galerijoje** Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago) vyks Juozo Mieliulio darbų retrospektyvinės parodos atidarymas ir dailininko knygos „Juozas Mieliulis“ sutiktuvės. Maloniai kviečiame visus į parodos atidarymą. Renginyje dalyvaus autorius. Paroda veiks iki balandžio 27 d.

◆**Lietuvių Bendruomenės Lemont** apylinkės metinis susirinkimas įvyks balandžio 6 d. 12:15 val. p.p. PLC didžiojoje saleje. Norinčius aktyviai dalyvauti bendruomenės veikloje, kvie-

čiame kandidatuoti į apylinkės valdybą. Tel. informacijai: 708-974-0591.

◆**Balandžio 20 d., sekmadienį,** Pasaulio lietuvių centre, Lemont, įvyks „Durnelių“ pietūs. Rengia Pasaulio lietuvių centro Moterų renginių komitetas. Pradžia 12 val. p. p.

◆**Hilton (Oak Lawn, IL) viešbu-**tyje balandžio 20 d., sekmadienį, įvyks Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Moterų gildijos 40-oji jubiliejinė vakarienė. Pradžia 1 val. p. p.

◆**Balandžio 25–27 dienomis** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje vyks filatelijos ir numizmatikos paroda LITHPEX XXX. Ją rengia filatelistų draugija „Lietuva“. Parodos atidarymas bus balandžio 26 d., šeštadienį, 10 val. r. Tel. pasiteiravimui: 773-585-8649 (J. Variakojis).

IŠ ARTI IR TOLL...

◆**„Vaiko vartai į mokslą“ organiza-**cijos vardu atsiprašome, kad dėl blogo oro sąlygų negalėjome paruošti pietus sekmadienį, kovo 9 d. Pietus ruošime balandžio 6 d. Tą sekmadienį, tuoj po 10 val. r. šv. Mišių Cleveland Dievo Motinos bažnyčioje, kviečiame į parapijos sveatinę papietauti. Gardžiai pietaudami paremsite Lietuvos nuskriaustus vaikus, kuriuos šelpia organizacija „Vaiko vartai į mokslą“. Nuoširdžiai kviečiame visus dalyvauti. Iš anksto dėkojame už dalyvavimą ir paramą.

Pasaulio lietuvių centro Moterų renginių komitetas rengia Atvelykio vaisės kovo 30 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Visi nuoširdžiai kviečiami smagiai praleisti popietę. Vietas užsisakyti galite Tel.: 708-448-7436 (Aldona.)

Sukaktuvinė – 40-oji– mokytojų tobulinimosi kursų savaitė
tema „Pakalbėkim, parašykim...“
Dainavoje vyks 2008 m. birželio 22–29 dienomis.
Kursuose dalyvaus Vilniaus universiteto Lituanistinių studijų katedros vedėja doc. **Meilutė Ramonienė** ir žinoma dainininkė **Veronika Povilionienė.**
Kursus rengia JAV LB Švietimo taryba.

Norintys vykti į mokytojų tobulinimosi kursus Dainavoje privalo užpildyti registracijos formą ir iki gegužės 1-os dienos kartu su 50 dol. negrąžinamu registracijos mokesčiu siųsti Kristinai Petraitienei adresu: 1425 Carleton Ave., Naperville, IL 60565. Užsiregistravę po gegužės 1-os dienos privalo pridėti 10 dol. pavėlavimo mokestį. Skambinti Kristinai Petraitienei tel.: (630) 290-4490 arba rašykite e-paštu: **Kriste007@hotmail.com**
Registracijos formas rasite: **www.svietimo taryba.org**

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis
Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.**
Tel. (773) 847-7747.

Į Čikagą atvyksta teatras iš Los Angeles

Los Angeles Dramos sambūris po ilgesnės pertraukos balandžio 6 d., sekmadienį, 2 val.p.p. sužibės Čikagos Jaunimo centro scenoje. Dramos sambūris čikagiečių visada mielai laukiamas, nes jo spektakliai yra profesionaliai pastatyti.

Premijuota dviejų veiksmų komedija „Reikia arklio“ (autorė Janina Kliučinskienė iš Kauno) puiki, artima šio meto lietuvių širdžiai. Pjesėje – nuoširdus bei suprantamas dabartinio meto Lietuvos miesto gyvenimas. Veikalą režisavo Algimantas

Žemaitaitis. Veikalas pilnas humoro. Bus gero juoko kiekvienam.

Plačios Čikagos ir apylinkių lietuviai kviečiami atvykti balandžio 6 d. 2 val. p.p. į Jaunimo centrą ir linksmai praleisti sekmadienio popietę. Bilietus galite įsigyti iš anksto „Atlantic Express Corp.“, W. 71st Street, Chicago (prie „Seklyčios“). Vaikams iki 10 metų – nemokamai. Spektaklio dieną bilietus galėsite nusipirkti prie įėjimo nuo 1 val. p.p.

Spektaklį globoja lietuviška radijo programa „Margutis II“.

Scena iš spektaklio „Reikia arklio“.

Didžiosios Savaitės pamaldos

Šv. Antano parapijoje (Cicero)
1510 S. 49th Ct., Cicero, Illinois; tel. 708-652-0231
Kovo 21d., Didysis penktadienis. 5 val p.p. – Kristaus mirtis, Šventojo Kryžiaus pagerbimas ir šv. Komunija (lietuvių k.)
Kovo 23 d., Velykų sekmadienis. 6:30 val. r. – Kristaus Prisikėlimo ryto šv. Mišios su procesija (lietuvių k.). 9 v. r. – Kristaus Prisikėlimo dienos šv. Mišios (lietuvių k.)

Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapija, Brighton Park
2745 W. 44th St., Chicago, IL; tel.: 773-523-1402
Kovo 21 d., Didysis penktadienis. 1 val. p.p. – Kristaus kančia, Šventojo Kryžiaus pagerbimo pamaldos.
Kovo 22 d., Didysis šeštadienis. 12 val. p.p. – Velykinių valgių/krepšelių palaiminimas.
Velyknaktis. 8 val. v. – Velykų Nakties budėjimas, Prisikėlimo Vigilijos šv. Mišios (anglų, ispanų ir lietuvių k.).
Kovo 23 d., Velykų sekmadienis. 10 val. r. – Kristaus Prisikėlimo ryto apeigos ir šv. Mišios.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija, Marquette Park
6858 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL; tel.: 773-776-4600
Kovo 21 d., Didysis penktadienis. 3 val. p.p. – Kristaus kančia, Šventojo Kryžiaus pagerbimas ir šv. Komunija; rinkliava skiriama Šventosios Žemės šventovėms išlaikyti (lietuvių ir anglų k.).
Kovo 22 d., Didysis šeštadienis. 1 val. p.p. – Velykinių valgių/krepšelių palaiminimas
Velyknaktis. 7 val. v. – Velykų Nakties budėjimas, Prisikėlimo Vigilijos šv. Mišios (lietuvių ir anglų k.).
Kovo 23 d., Velykų sekmadienis. 6:30 val. r. – Kristaus Prisikėlimo ryto apeigos su procesija ir šv. Mišios. 10:30 val. r. – Kristaus Prisikėlimo dienos šv. Mišios (kun. K. Trimakas).

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misija, Lemont
14911 - 127th St., Lemont, Illinois; tel. 630-257-5613
Kovo 21 d., Didysis penktadienis. 3 val. p.p. – Kristaus kančia, Šventojo Kryžiaus pagerbimas ir šv. Komunija.
Kovo 22 d., Velyknaktis. 8 val. v. – Velykų Nakties budėjimas, katechumenų įkrikščionijimo – Krikšto ir Sutvirtinimo šventimas, Prisikėlimo Vigilijos šv. Mišios.
Kovo 23 d., Velykų sekmadienis. 7 val. r. – Kristaus Prisikėlimo ryto apeigos ir šv. Mišios Jaunimo rūmuose. Dalyvaus misijos choras. 9:15 val. r. – Kristaus Prisikėlimo dienos šv. Mišios (misijoje); 11 val. r. – Kristaus Prisikėlimo dienos šv. Mišios Jaunimo rūmuose. 6 val. v. – Kristaus Prisikėlimo dienos šv. Mišios (misijoje).

Tėvų jėzuitų koplyčia
2345 W. 56th St., Chicago, Illinois; tel. 773-737-8400
Kovo 23 d., Velykų sekmadienis. 10:30 val. r. – Kristaus Prisikėlimo ryto apeigos ir šv. Mišios.